Dr. B. GERZABEK

Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ.
Приймає хорих дома від ч. 413 SELKIRK AVE [illegible]
WINNIPEG, MAN.

СЛІВЦЕ ДО УКРАЇНСЬКИХ ВИБОРЦІВ МІСТА ВІННІПЕГУ.

Українські виборці!

Кождому з нас відомо, що на 10-го липня відбудуть ся провінціональні вибори до парламенту.

Хто як хто але ми Українці не повинні легковажити собі тих виборів. Вислід їх буде залежати від нас. Тож не хай кождий, кому лежить добро своєї народности на серци, добре розважить як має голосувати.

Підчас сих виборів питане: **Чи бути нам, чи не бути**, буде рішене.

Виідуть ліберали, так тоді нам нічого доброго не сподіватись. Сі люди в спілці з оранжівськими презбитеріянами наважились за всяку ціну знищити нас з лиця земли.

Вибирати маємо між партією консервативною а ліберальною.

Партія консервативна, на чолі котрої стоять такі люде як Роблин і Колдвел, говорить сама за себе. Кождому з нас відомо, як хоробро боронили сі люди наших культурних домагань.

Та не лише се.

Коли ми приглянемо ся близше обом партіям, то побачимо, що теперішний консервативний уряд дбав не лише о добробит певної народности або касти. — Він так як не забував за головну підставу нашої провінції за фармерів, так не забував він за [illegible] не менше важною від згаданої а се за міських та фабричних робітників.

Теперішний консервативний уряд ухвалив закон, котрого силою кождий робітник [illegible]

Дальше консервативний уряд [illegible] над усіми фабриками. [illegible] вибрані самими робітниками.

Дальше теперішний уряд старає ся всіми силами, щоби дати роботу всім, котрі терплять від безробітя.

Щоби фармері, котрі ще не можуть вижити з плодів своєї фарми, не приходили до міста, то уряд отворив роботи для них по фармах при будові доріг. Для міських же робітників робить сей уряд те, що накинув на всіх контракторів, щоби ті як найскорше починали свої роботи. Найкращим доказом є те, що роботи при парляментарнім будинку замість почати ся на слідуючий рік почала ся тепер даючи 2 тисячам робітників заняте.

Що-ж дає нам партія ліберальна?

Відповідь коротка. **Нічого.**

Платформа котру панове ліберали видумали собі на час теперішних виборів нічого нам не приносить.

Постарчить взяти її до рук, щоби переконати ся о правдивости сих слів.

Богато над нею не будемо розводити ся. Хиба запитаємо: Чому панове ліберали не згадують нічого за будову желізниць? Чи сі тисячі безробітних, що нині волочать ся по улицях Вінніпегу мають з голоду повиздихати? Чи они не люди? Чому ліберальна платформа не згадає про них нічого и ще противно хоче їм відібрати голос.

Богато є ще річий, котрі треба обговорити, так се зробимо на другім місци.

Однак не можемо не згадати за одно, а то за наші школи та за відношене до них ліберальної партиі.

В школі наша будучність.

Ліберали, знаючи се добре, хотять за всяку ціну відібрати ей нам, на що маємо докази з Альберти та Саскачевану, де они вже таки добре розгаздували ся. Хто не знає, що в сих провінціях ліберали позгарбали наші семинарії та повиганяли зі всіх наших шкіл українських учителів?

На закінчене скажемо се щоби в нас не сталося те саме що стало ся в Альберті, є лише одна рада, то є не дати ані одного голосу на ліберального кандидата а лише на тих, які старають ся вдоволити наші домагання.

Ми знаємо, що консервативна партия [illegible]

Тож коли хочете [illegible]

Консервативними кандидатами на північний Вінніпег є Ден МкЛейн та І. П. Фолий.

Одним з [illegible] кандидатів консервативної партії до Манітобського парляменту є пан І. П. Фолий.

Пан Фолий побачивши що ліберальна партия [illegible]

Пан Фолий каже, що коли раз спровадив до Канади ріжні народности, то мусить з ними тепер справедливо поступати, так як і з тими людьми, що своєю працею збогачують Канаду.

Пан Фолий стоїть за такою системою по школах котра позваляє всім народам розвивати ся свобідно. Він заявляє, що годить ся на двомовну систему в наших школах.

Він також є за оподаткованєм богатих компаній і всім, що принеслоби полекшу для робітничої класи.

Коли хочете, щоби Вас трактувати справедливо, то на 10 го липня голосуйте на:

І. П. Фолий та Ден МкЛейн.

Д. МкЛейн.

Другим консервативним кандидатом на північний Вінніпег є Д. МкЛейн, контрольор міста Вінніпегу.

Віримо, що богато про сего чоловіка не треба говорити. Певно, що нема одного виборця на північнім Вінніпегу, що би не знав его. Судячи з того, що п. МкЛейн був вибраний вінніпегськими виборцями на алдермана, а потім через два рази на контрольора сего міста, можемо судити що і тепер виборці північного Вінніпегу виберуть его на свого представителя до Манітобського парляменту.

Пан МкЛейн зробив більше для північного Вінніпегу як коли нибудь иньший горожанин сего міста.

Він зробив те, що місто призначило гроші на бібліотеку для північного Вінніпегу. З тих грошій 500 дол. має піти на українські книжки, а 500 дол. на польські.

Він також доборов ся того, що контрактори міських робіт як і саме місто наймає до роботи лише людий, які мешкають в Вінніпегу.

Тому, коли хочете, щоби вас трактували на рівні з другими, то на 10-го липня голосуйте на:

Ден МкЛейн та І. П. Фолий.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

М. Гоголь

ПЕРЕКЛ. А. П..., КИИ

РІЗДВЯНА НІЧ.

(Дальше.)

В оттой час, коли нечистий хвостом і віхлиною бородою вилітав з комина а опісля знов влітав в комин, висівша у него при боці торбина, в яку він сховав місяць, [illegible] десь зачіпивши ся в печи, розтворилась, а місяць користаючи з доброї нагоди, вилетів через комин [illegible]

[illegible]

Юрба дівчат з мішками ввірвала ся в хату старого Чуба і окружила Оксану. Крик, регіт та балачка оглушили коваля. Одна перед другою спішила розказувати красуні щось будь нового, цікавого, розвязували мішки і хвалили ся паляницями, ковбасами, пирогами, яких успіли вони набрати за свої колядки. Оксана здавала ся, була самим вдоволенєм і на радощах говорила то з тою, то з другою та реготала ся без упину.

З якоюсь досадою і завистю глядів коваль на таку веселість і тим разом проклинав коляди, хоти, бувало інколи, і сам до них бував без ума.

"Е, Одарко!", сказала весела красавиця, звернувши ся до одної з дівчат, "у тебе нові чобітки. Та ще які хороші! з золотом! Тобі гаразд, Одарко, бо в тебе є такий чоловік, що тобі все покупає, а мені не на кому достати такі гарні чобітки."

"Не тужи, моя єдина Оксаночко!" підхопив коваль; "я тобі достану таких черевичків яких не носить ані одна панночка".

"Ти?", сказала Оксана, скоро і лукаво глипнувши на нього. "Хотіла?б я знати, де ти достанеш таких черевичків котрі-б я могла надіти на свою ногу. Невже-ж принесеш оттакі, як носить сама цариця?"

"Видиш, яких ій захотіло ся", зареготала ся з шумом дівоча юрба.

"Так", продовжала гордо красавиця; "будьте всі мені за свідків: Вакула добуде мені тих самих черевиків, котрі носить цариця, то ось моє слово, що я ту-же мить вийду за него заміж".

Дівчата забрали з собою вередливу красавицю.

"Сьмій ся, сьмій ся!", говорив коваль слідкуючи за ними. "Я сам сьмію ся над собою! Думаю і не можу надуматись, де дів ся мій ум? Вона мене не любить, — ну Господь з нею. Начеб на цілому сьвіту тільки і одна Оксана! Слава Богу, і без неї много хороших дівчат на селі. Та й щож Оксана? З неї ніколи не вийде хороша хазяйка; вона лиш тільки знає чепурити ся. Ні, досить уже. Пора перестати дурить!"

[illegible]

Чорт лише в оттой час не на штуки розлютив ся у Солохи [illegible]

[illegible] Солоха не була такою [illegible] Вона таки любила йти волочити ся за собою тонну, та рідко коли оставала самотно. Лиш той один вечір, думала, буде мусила провести сама, бо всіх впливових посічан запросив дяк до себе на кутю. Та иній пішло не так: чорт тільки виявив своє бажання, як нараз почув ся стук і голос найхоробшего війта. Солоха побігла відсунути двері, а тимчасом проворний чорт вліз у стоячий мішок.

(Дальше буде.)

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ВАШІ БРАТИ В КРАЮ ТЕРПЛЯТЬ ГОЛОД!

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! **НА СЬВЯТА!**

Напитки в нас ріжнородні і першорядної знаменитости — врештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з взгляду на сьвята, ми постановили знизити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всі напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганишівка кравна 1 гальон	$5.00
Ганишівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Лїпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба ліпше за гальон	$3.50

Угорське вино кварто́ва фляшка від 25ц до $1 25
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave. Phone Main 1757. Winnipeg, Man.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву, істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є Alex Calder і єго син А. В. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпірською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпір компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переносовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одинокою компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся: Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департамент для чужинців заряджує п. А. Каракопюк при помочи п. Я. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 7-го Липня 1914. Число порядкове 44. Winnipeg, Man. Tuesday July 7th 1914 Число 26.

1814 КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком **ТАРАСА ШЕВЧЕНКА!** **1914**

Дня 10 го Липня — **ВИБОРИ** до МАНІТОБСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ — Дня 10 го Липня

Оренджменське поступованє з кандидатами виглядає на роботу „Чорної руни".

Як далеко посуває ся протестантська нахабність може [illegible] що на 19 червня законодатне тіло оренджменської організації розіслало листи до кождого кандидата.

Нижше подаємо вірну копію листа, котрий оренджмени переслали до кождого кандидата.

Консервативні кандидати відказались відповідати на питання, як не наміттні і не справедливі. — Знова ліберальні кандидати відповіли на кожде питане **ТАК**.

Ось Вам сі питання:

1. — Чи Ви стоїте за чисто не-сектарськими народними школами, котрі лише мають бути удержувані на державний кошт?
2. — **Чи Ви стоїте за повалєнєм двомовних шкіл?** (Ліберали тут сказали: **Так**).
3. — Чи стоїте за примусовим питанєм?
4. — Чи Ви стоїте за тим, щоби нагляд над інституціями, котрі удержує ся державним або громадським коштом, мала публика в своїх руках?
5. — Чи Ви стоїте за слідуючими поправками в Шкільнім Акті:

а) щоби вичеркнути ті слова, що є тут вичеркнені з субсекції (8) в секції (2) "Слово "школа" означає і включає кождий шкільний будинок, **шкільну кімнату або частину шкільного будинку**, що є властностію шкільного округу заряджуючого учителя або учителями.

в) щоби клявза 2 з секції 252 була вичеркнена і котра виглядає так: Слово "учитель" в сій секції означає учителя всяких релігій, котрі є того самого віросповідання, що петиціонери."?

с) а щоби слідуюча клявза була вложена: — Жаден учитель в публичній школі не має носити убрання, котре виразно вказувалоби на приналежність до якоїсь релігійної секти.

6. — Чи Ви є за тим щоби повалити цілий закон, що містить угоду Лорієра-Грінвея з року 1897?

Ся точка повинна нас найбільше обходити, коли хочемо, щоби з нами обходили ся справедливо. Найголовнійшою точкою, для нас з сеї угоди є се: "Коли в якій школі є десятеро дітий якої будь народности неанглійської, то они мають право на учителя з своєї народности, котрий би їх учив матірного язика.

Тож коли ліберали хотять повалити сю точку, то се вистарчаює, щоби наші люди поступили против сих напасників цілою силою.

7. — Чи, коли будете вибрані, ужиєте свого впливу і чи будете голосувати на засїданях клюбів парляментарних та в парляментах тримаючись своїх відповідий на повисші питання?

Return to P. O. Box 1041
Winnipeg.

....
Імя кандидата

Хто перечитав сей лист, то певностію подумав собі: Що то я живу в Росії чи де?

Як бачимо, то панове оренджмени, (оренджмени се є члени дуже скрайного протестантського товариства, котрого шхово є шовінізм та груба релігійна нетерпимість.) заграли акуратнесенько так як се робить чорна рука. По просту сказали всім кандидатам "Гендс ап" (Руки в гору).

Справа ся для нас тим більше небезпечна, що она робить ся тайно. Коли ми видимо ворога перед собою, то ми знаємо, як з ним бороти ся, однак коли ворог стріляє з укритя, то тоді борба з ним дуже небезпечна.

Панове оренджмени, бачучи, що домагання їх є не справедливими і кривдячими противну сторону, взяли ся на штуку у гайда потайки від публичної опінії, почали свою чорносотенну роботу.

Панове виборці. Справа дуже великої ваги, тож не можна її легко трактувати.

Як сказано на почату всі ліберальні кандидати відповіли на кожде питане — **так**. Се значить, Панове Виборці, **що ліберали будуть старати ся повалити двомовну систему** (2-га точка) **як також будуть старати ся знести то право, що позваляє нам Українцям мати свого учителя, котрийби учив наші діти рідної мови** (точка 6-та).

Справа ясна. Ліберали підписали угоду, що виккинуть нашу мову з тутешних шкіл.

Чи може ще хто сумнівати ся з якими замірами носять ся панове ліберали взглядом нас?

Оренджменсько - ліберальна орда налітає на нас. Хоче обрабувати нас з наших сьвятощів, хоче зрабувати нам Рідну Мову.

Та в нас є оружіє, таке саме за якого помочию они старають ся досягнути своєї чорної ціли.

В нас є голоси. А їх тілько є, що перед ними сам найлютійший нам ворог потерпає. Панове! Ми рішаємо вибір половини послів а сего доста, щоби в самім зародку стяти голову сій гидрі, що напосїлась нас знищити.

ДЕСЯТОГО ЛИПНЯ в нас відбудуть ся вибори. Питане: **Чи бути нам чи не бути буде рішене.**

Рішимо его ми а не хто инший.

Коли хочемо, щоби сльози наших дітий тяжким оловом лягли на наші гроби, то голосуймо на ліберальних кандидатів. Колиж хочемо, щоби наші діти були людьми між людьми і хвалили свого Бога своїми устами, то ми мусимо дати, ми дамо свої голоси на кандидатів нам прихильних, на кандидатів КОНСЕРВАТИВНОЇ ПАРТІЇ.

Тож памятаймо, що нашим кличем на 10-го липня має бути:

Добути -- або дома не бути!

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякiв або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найліпші шіфи, котрі відходять що **тижня**.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати: — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки красні і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть наші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man. C. GENIK. Управитель загр. відділу.

Так буде виглядати ліберальна партія 11-го липня в суботу рано. 1914.

ДОПИСИ.

Гленелла, Ман.

Ліберали підшкавають ся під соціялістів.

Дня 26 відбув ся мітинг скликаний агентами ліберальної партії. Се було на руских кольоніях Белґемптон і Сопніа. Кожда з сих кольоній дає по 300 голосуючих, однак на мітинґах було лише по двайцять і ті не конче досидкували до кінця мітинґів.

Головним актором в ліберальній комедії є п. Росвеський, бувший рів з Гімлі. Сей чоловічина тягне собою по кольоніях і крутить нам фармерам голови, що нібито ліберали наші одинокі спасителі.

Він вивчив ся Норрісову відозву на память тай все де лише приїде все плещичіть одної і тої самої: "не запоминайте, же наша матірна мова, се мова англьська в сім краю." Люди лише слухають тай здвигають плечима, говорячи межи собою, що в сего вітай не всі дома, коли він таке говорить.

Та бо се ще не решта. Він ще на стільки безличний, що в живі очи бреше, кажучи, що в Манітобі ніде не учать по руськи. Кілько в сьому правди, Ви панове фармарі, найлучше знаєте. Тож не забувайте, що то вся така ліберальна правда.

Зараз по сім мітинґу відбув ся другий на Белґемптон.

Все те саме повторено. Ріжницю одна була бесіда одного жида.

Сей жидок зачав від того, що сказав, що він не є ані лібералом ані консерватистом, а лише соціялістом.

"Одної сего року — говорив пан "Мойсей", — я був консерватором на лібералів, бо они знаєте, ну, Ви знаєте, наші тая платити. Але нині таміє собі, щоби Вам кількі кріжка на 10-ті дистрикт — на лібералів, а дальо буде добре..."

Люди вислухали терпеливо, а розходячи ся до дому говорили, що коли вся така ліберальна мука, то з неї хліба не буде.

Тому, панове фармарі, уважаймо, на кого маємо дати аші голоси! Теперішний ряд не скривдив нас нічим, наші школи стоять як стояли, дороги нам будують, як лише можуть, словом все роблять, що нам потрібне, тож чому ми не мали-би дати своїх голосів на ту партію, котра обходить ся з нами по людськи.

Даючи голос на консервативного кандидата, даємо на себе! Тож коли не хочете, щоби з нами те саме не було, що в Альберті, добре роздумаймо, на кого маємо дати наші голоси!

Присутний.

Вайта, Ман.

Ми фармарі з виборчого округу Стюартборн, представляючі найдальші закутини нашого округу, зібрані на вічу в Вайта ухвалили слідуючу резолюцію, після котрої всі манітобські Українці виборці повинні поступити при наступаючих виборах до провінціонального парламенту:

Тому, що від сей час заходять до нас непрошені гості в особах предвиборчих агентів, репрезентуючих обі партії, які мали-би оказувати ся прихильними нашим народним справам і з огляду на те, щоби прийти нам до повного користного заключення, що до нашого становища супроти сих партій, ми фармарі з Стюартборнської муніципальності, зібрані числом 85 на загальних зборах на 28-го червня по довших нарадах та дискусіях ухвалили і приняли слідуючі резолюції:

Позаяк від довшого часу ліберальна преса усіми способом виступає проти наших народних справ, як також ліберальний уряд в Альберті показав брутальне насильство в обходженю ся з нашими … школами і учителями, то … ми висказуємо ліберальній партії нагану.

Позаяк ліберальна платформа є нам шкідлива тим, що хочеть нам накидати загальну … систему двомовних шкіл, ми рішаємо боронити своїх шкіл при консервативній партії.

Позаяк платформа ліберальної партії є небезпечна для нашої провінції Манітоби і … добробуту, тим, що ліберальна партія, коли б удійшла в силу, позбулась-би відвічальности, під маскою референдум; нашим обовязком є виступати проти сеї партії, як партії ворожої добрій долі нашої провінції.

Дальше ми з досвіду теперішнього і минувшого бачимо і є переконані, що консервативна партія заявилась і заявлялась до нас і наших народних справ прихильно, задоволяючи наші просьвітні як також економічні справи і тому ми нині зібрані рішаємо попирати при сих виборах лише консервативних кандидатів.

Ми всі зібрані взиваємо усіх Українців горожан провінції Манітоби, яким на серці лежить більше добро їх дорогих і любих діточок як добро ліберальної партії, щоби попирали і голосували лише на консервативних кандидатів.

Отже, виборці, до діла! Час важний і короткий, але зробити можна богато. Чи не час би вже нам самим взятись до нашої фармерської агітациї? Проч зі всякими домашними і позадомашними агентами, які за ліберального долара продали свою честь і хотіли-б нам морочити голови тим, чого самі не розуміють! Ми потрафимо вже і самі політику вести.

Політика се сьвяте діло тільки … … право … народа. Ми … і постановили … … … від себе …

"До чистої справи, треба … рук!

Комітет:

Михайло Вербенюк, Йосиф Когут, Григорій Стар…, Василь …, Семен Смук, Василь Тимофійчук, Ге… Косован, Іван Музичі, Михайло Самдул, Марцін Самулє…, Василь Слєпдюк і Грицько Гленащицкий.

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНСКИМ ВИБОРЦЯМ МАНІТОБИ.

Едмонтон, Альта.

Хвальна Редакціє!

Читаючи манітобські газети бачу, що ліберальні ліберали в Манітобі дуже розприндилися … не мають нічого проти двомовної науки в публичних школах, та ще заявляють, як їх виберуть, то не … шкільну систему.

Заява се дуже інтересна, тому я зі свої сторони звертаю Пов. Читачам та Виборцям в провінції Манітоби увагу, що манітобські ліберали мають на таці шкільну систему таку, яку завели ліберали в Альберті.

Не забуньте, що пан Сіфтон Премієр Альберти, перед виборцями в дістрікт Вермілйон Українським виборцями на письмі підписав, що буде старатись, аби в провінції Альберті в укр. школах учили укр. англійські учителі. А по виборах, нам відомо, що з нашими учителями, трестісами та вольми виробляли і виробляють ще й тепер.

Учителів прогнали і проганяють, укр. трестісам відбирають права, карають, по судах тягають та ще і жінок арештами карають. — Чи нині Канаді … через ліберальну шкільну систему сидела місяць в криміналі і то аж в Мікланді.

А от минувшого тижня знову … систему привіз Укр. фармер з почти Борщов, Алта. Два місяці тому, трестисту з одної з дооколичних шкіл просили пана Бойла, міністра Просьвіти, чи би не позволив … Українцеви учити в їх школі.

Ну, а пан Бойл, тримаючися системи, відмовив. І так школа стояла порожна, аж тут трафив ся студент з вегревільського семинара і ті приняли… думають: Флечер англійського учителя не приволіть, то наймім сего. А певні, що може учити лучше ніж школа порожня має стояти. Ну, що думаєте, Панове Читачі, чи не заплатили 50 дол. кари за се, що позволили без дозволу супервайзора Фльчера наняти укр. учителя.

От ліберальні обіцянки то сей така передвиборча лисеча хитрість аби до крісла дістатись. А по виборах нам покажуть, куда стежка в горох. Чи ви, укр. виборці провінції Манітоби хочете також такої шкільної системи яку маємо ми в ліберальній Альберті? Я … Вам не радив, бо ліберали … нашим школам рады як колись полудневі Штати, Злучених Держав були раді дати школам Нітрам.

За факт най послужить се, що сказав, дискутуючи зі мною про Бойлову систему, … ліберальний панок, який вже кілька літ робить говерментську службу, пан Ф. дня 22-го мая с. р. …

"Як ми … наших … голови … робити на фармах. Ось чого від вас … ліберали жадають. Проти … ще землі, а не учителів, … політикувати …

Думаю, що Пов. Читачі розуміють, о що тут ходить.

Поліція шукає ліберального кандидата.

Ліберальний кандидат з Гільберт Плейнс утратив певну скількість карток до голосованя. Вже від пару днів сей чесний патріот шука без сліду.

Ось Вам ліберальний кандидат! Ні може?

Другий дав драла!

Ліберальний кандидат з Іберви, коли побачив, що він і його партія не має виглядів на вибір, зрезигнував в самий номінаційний день. Значить, консервативний кандидат зістав вибраний одноголосно.

Кождий говорить,

що ліберали в Манітобі чекає те саме, що подибало їх собратів в Онтаріо.

СВОЇ ЗІДЯТЬ СЯ!

бо кромі ліберальних агентів з Саскачевану і Альберти, приїхав до Вінніпегу і Франк Олівер, **той самий, що колись то в оттавськім парляменті допоминав ся, щоби Русинам відібрано право голосованя.**

Оправдують.

Ліберали оправдують поражку … Гордона в сей спосіб: Те, що він сказав … кождий горожанин, що не буде голосувати на лібералів, … скалати. **Він, як новеліст, ужив лише того вислову як поетичного звороту!**

Чуєте! — **Поетичний зворот!**

Гірше за плечима.

…

Що сталось...

"Що сталось …" …

!!!

Коли онтарійські ліберали … вашу платформу … таке "посрамленіє", …

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ВАШІ БРАТИ В КРАЮ ТЕРПЛЯТЬ ГОЛОД!

Важні постанови приписів на канадийських північно - західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверт секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Вніс через заступництво можна полагодити в кождого агента на даних условах, з батьком, матерю, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль в віддалені свого гомстеду на фармі, що найменше 80 акровій його посідання, або його батька матери сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що припирає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взяти записи гомстеду, виключаючи час, в котрім старати си треба о патент, виробити 50 акрів.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 доларів.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.

А так рік пізнійше.

Сей образок представляє, як то славний шпикулянт від "ленд тайтлів" Джонсон обвиняє ряд о підроблене 1500 голосів. — Справа пішла до суду. Суд узнав, що Джонсон брехав.

Представте собі

руку Томка Джансона на клюми проти … каси.

Ліберальна справедливість

Ліберали в самім Вінніпегу … 1056 голосів. Справа пішла перед суд. Дотепер 945 … решту …

Дістануть те саме.

Манітобські ліберальні політикери дістануть так само … як се дістали онтарійські.

Після Гордона.

… в Онтаріо є чотири рази більше неповажаних горожан як поважаних, бо там вийшло чотири рази більше консерватистів як лібералів. Гордон каже, що кождий, хто не голосує на лібералів є непотрібним горожанином краю.

Відзначене українського ученого заграничним науковими інституціями.

Др. Іван Раковський професор природних наук в академічній гімназії у Львові, перебуваючи сего року в Парижи на студиях зістав іменований за свої наукові досліди дійсним членом французького научного товариства антропольогічного. Таким самим членом іменовано торік д-ра Раковського при імператорськім університеті в Петербурзі.

Приготоване до лету понад Атлянтійський Океан.

В місті Геммондспорт, в державі Ню Йорк випробовано недавно два мотори, кождий о силі сто коний. Ті мотори мають бути уміщені на літаку на якім поручник Порт буде старати ся перелетіти понад атлантійський океан до Европи.

Ті мотори працювали без нерестанку 30 годин, зі скоростию … оборотів на мінуту.

Та проба виказала, що мотори можуть працювати через довший час, ніж той, якого потрібно до перелету через Атлянтик.

Взріст мілітаризму.

В біжучім році в Росії буде зреґетровано 585 тисячів новобранців, т. є о 130 тисяч більше як в часі японської війни.

Великанський тигр.

Англійські невники доносять з Калькути, що віцекороля Індій, льорд Гардінґе вдало ся забити на ловах тигра 3 і пів метра довгого. Є то найбільший тигр, якого коли небудь забито в індийських лісах.

До Африки.

Між Муринами в Америці є сильний рух, щоби вертати до давної вітчини — Африки. На чолі того руху стоїть Альфред Сем, який вже вивіз кілька кораблів до Ліберії, муринської держави в Африці. Сего місяця приїхав Сем до Гальвестон по сьвіжий транспорт. Мурини зробили йому велику параду.

За обиду українського народу.

Близько сотка українських академиків заскаржили кандидата адвоката Черлюнчакевича за обиду українського народу, якої допустив ся він в часі москвофільського процесу. На тім процесі відповів він одному свідкови голосно, що Українець то такий, що украв. Розправа відбула ся в суботу. Позовників заступав адвокат Старосольський і ще кілька Українців конципієнтів у Львові. Розправу відложено на пізнійше в цілі покликаня сьвідків.

Облога шаленого на двізинниці.

В угорськім селі Гросстефльйн трафила ся недавно така незвичайна подія. Тамошний селянин Томсіч постановив виміряти … своєї любки з німеччю за те, що вона дала йому гарбуза. Пішов рано з стрільбою на поле і там застрілив родичів любки а її тяжко ранив. Відтак вернув до села, вилїз на дзвіницю і в приступі шалу почав стріляти до кождого прохожого. Жандарми обляглі дзвіницю і почали її обстрілювати. Така облога тревала два дни. Вкінци Томсіч заморений голодом, віддав ся і його віддали в руки прокураторії.

Що дієть ся підчас війни?

Підчас балканської війни, а навіть ще передтим, як от-от вже мало прийти до вибуху війни поміж більшими державами, не бракло також апостолів — …і в ріжний спосіб старали ся переконувати людий, про користи, які приносить для людства війна. Оден офіцер в Берліні видав навіть книжку, де старав ся доказати, що війна се прямо благодать для людий, бо вона ушляхотняє їх.

І от немов на перекір всім оборонцям війни появляє ся тепер звіт інтернаціональної мирової комісії, яка досліджувала тепер все, що діяло ся підчас війни балканської. І сей звіт стверджує наглядно що найбільшою брехнею воюють всі ті апостоли війни; волосе на голові стає, коли читаємо, до якого здичіння доходять люди підчас війни. Сей звіт мирової комісії то застрашаючий образ диких вчинків яких допускали ся так христіяни, як і мусулмани.

Головно друга поміж бувшими союзниками Болгарією і Сербією і Грецією, після слів комісії нагадує нам ще варварські ассирійські походи; нищили мешканців другої нації і тепловно, збиткували ся над забраними в полон, насилували жінок і дівчат і то навіть ранених і умираючих, … рабували; і то не тілки робили се банди, які до війська не належали, але в звіті є докази, що і уряд в тім помагав.

Знаємо, що після міжнародного воєнного права неприятель не сміє нічого робити населеню, яке не бере участи в війні, тимчасом комісія ствердила, що не було найменшого принципу міжнародного воєнного права, якого не нарушили-би ті, що провадили війну. Цілі міста і села ішли з димом, все нищено. Тим, що попадали в неволю, відтинано уха, ніс, виборювано очи, а тіла прокалювано багнетами. І то робили не якісь дикі погани, а … християни християнам, ті, … з хрестом в руках, "благословлені попами голосили, що ідуть визволяти братів із неволі. І що ж на се каже та … яка так … до воєнної заверухи, що … оборонці війни? Чи наслухане навіть … дівчат також належить до "ушляхотнюючих" прикмет війни. Але чи се діяло ся тільки підчас балканської війни? Ні! Таке саме робили Француви підчас війни в Мароко, Американці на Філіпінах, … в Африці з муринами т. д. Всі так роблять, … війна то нічо інше як масовий мор, масове знищене. І сором всім тим! Сором теперішньому суспільному ладови, де панує насильство, підкупство і жадоба здобути … то нових країв.

Нарікане тут нічого не поможе! Тут треба зорганізовання мас, які стремлючи до висших людських цілий, оперлиби ся тому і положили конець цілій тій політиці хижацтва і насильства. Досить проч з війною! Проч з широтінем народів.

Англія видала від 1800 до 1856 року 150 мільйонів на поборовання невільництва.

Приймаєсь передплату на "МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождого 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два доляри.

Замовленя і гроші посилати на таку адресу:

"Мужицьке Видавництво" в Коломиї, ул. Новіцького ч. 21. (Austria -- Galicia).

Японці видумали мореську ліхтарню з бамбусової рури, яка оказала ся найліпшою зі всіх дотеперішних.

Найбільша радість на сьвіті: рад і здоровий людський розсудок.

В Кореї не вільно вдовам в друге віддавати ся хотяйби перше подружє тревало лише один місяць.

Веселий сьміх має більше приятелів чим понурий учений.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

найменьшого сумніву істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкращою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпіярською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіяр компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переволовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між иншими і одинокої компанії, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American, і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телєграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракоцюк при помочи п. П. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

Dr. G. KALICHMAN

Лікар диплом. в Австрії, Россії, Німеччині і Канаді утримує приватний руський шпиталь і аптику при **453 Selkirk Ave.** в Вінніпегу. Лічить за дуже уміркованим винагородженєм так в шпиталі, як і доходячих хорих на всякі недуги внутрішні, жіночі, хірургічні, очні і ушні. Скоре і грунтовне лічене хорїб секретних (венеричних) найновійшими методами 606. Лічене електричною силою. Висилає лікарства на кольонії по одержаню завдатку. — Шпиталь, помешкане і офіс:

453 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

EDELWEISS BREWERY

A. W. RIEDLE, Prop.

WINNIPEG ELMWOOD

Наш Лягер, Ейл і Портер найлутший.

Спробуйте пити *Riedle's Beer*

Telephone - - - Main 2987.

Edward L. Drewry,

REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА

St. John — Winnipeg

Наші вироби самі себе хвалять.

Пийте DREWRY'S: Лягер, Ейл і Портер.

Мінеральні води всім знані.

Telephone: St. John 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації:
"КАНАДА"
261 Fort Street,
Winnipeg, Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c.

For advertising rates and all business matters address:
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Сей образок представляє ліберальний мітинґ в Брендоні де Михайло Б. сказав, що нам школи і рідної мови не треба. Ось бачите, як ліберали полі тикують.

Уваги.

НІСЕНІТНИЦІ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПЛЯТФОРМИ.

Її прикмети: — Збір фантазій та спізнених сугестий. — Ні одної думки нема, що відзвідала би духовно часу та щоби стреміла до добробуту в провінції. — Нема ні крихітки критики адміністрації теперішнього ряду.

Плятформа опозиційна та те, о чім вона не згадує.

Подивчи ліберальну плятформу, сподіємось, що її будуть манітобські виборці читати. Тих же, що до тепер все стояли при ліберальній партії просимо, щоби і вони зволили перечитати та добре передумати, що оно таке ліберальна партія та її плятформа.

Перечитавши її кождий з нас бачить, що се якісь мрії, котрих припоровити до житя, як цілком не можливо, то дуже тяжко. Кождий скаже, що хтось не добрий в сповнюваню своїх обовязків, то тоді ті, що бачуть себе більше здібними до тої роботи, виказують нездарність своїх соперників а нарід, бачучи по котрій стороні правда, стає по тій стороні.

Сего року ліберали аж похрипли кричучи, що теперішний ряд не добрий. Та чи дали вони хотяй один факт на се? — Ні!

1. Теперішний ряд заряджував фінансами сеї провінції через 14 літ, господарка була ведена так, що ліберали не можуть найти в ній нічого такого, щоби могли критикувати в своїй плятформі. Тож коли ліберали не мають нічо проти господарки теперішного ряду, чого властиво вони хотять?

2. Ряд відкупив в користь держави всі телефони в провінції. Ліберали нічого не кажуть.

3. Ряд видає величезні суми в цілі піднесеня фармерства. На се ліберали не мають ані одного слова сказати. Читайте їх плятформу, то самі побачите.

4. Ряд постарав ся о толоко до нашої провінції додано сті тисяч землі, що ціла західна Європа разом взята. Він старає ся свою країну розширити на найбільшу скалю. Ліберали мовчать.

5. Ряд будує шпиталі для умово хорих лібералів, семинарії, рільничі і промислові школи, доми для старців і прочие. Ліберали словечком не згадують про се. Читайте їх плятформу, то побачите самі.

6. Ряд побудував в провінції 2000 миль желізної дороги що не коштувала провінцію ані одного долара. Ліберали не лише не критикують се, але навіть і словечком не згадують, які їх заміри що до желізниць. А желізниці се найголовнійший чинник в розвою якогось краю. Лібералам не в голові, що фармерови сорок або й більше миль до станції.

7. Ряд оподаткував банки желізничі компанії і всі другі богаті компанії, що принесло провінції мілiони долярів доходу, однак ліберали не мають нічого на се сказати.

8. Ряд рішив ся побудувати желізницю до Годзоне Бей, а з лібералів ані слова не чути. Ні гани ні поради.

9. Ряд завів публичні ринки. І ліберали домагають ся великого магазину, де би можна переховувати марфу, так спізнили ся, бо на сю річ вже давно ряд ухвалив гроші.

10. Ряд річно видає великі суми гроший на дороги. А ліберали мовчать навіть і словом поради не обізвуть ся. Читайте їх плятформу то самі не бачите.

11. Ряд позволяє на науку рідної мови всім народностям і аж тут панове лібералі забирають голос. "Оден язик оден народ" — кричать американські чорносотенці. Сі люди так далеко посунули ся, що навіть дивують ся, як то можливо, що сонце сьвітить чужинцям без їх позволеня.

От і бачите, шановні виборці, яка то бранжа жадає Ваших голосів. Дати голос на котрого небудь ліберала, се така лопата землі більше на могилу наших національних інтересів.

Се бранжа, котра вибирали все що на її думку було б добров сорочною тепер поміж виборцями, та замазує легковірних в свої тенета.

Та чи ги се вдасть ся, се від вас панове виборці залежить. Чей як оден муж — ми поши стати за свої права і на 10 го липня сего року відпести панам лібералам такого облизня, щоби їм не забагло ся більше грати ся з нами жмурга. Се осягнемо лише тоді, коли всі як оден віддамо свої голоси на кандидатів прихильних нашим домаганям, на кандидатів консервативної партії.

Тепер приступимо до самої таки плятформи, котру ліберальна партія приняла на своїй конвенції в другій половині марта сего року.

1. Ліберали коли будуть вибрані, занявляють ся за школами на які дізволяє трактат з року 1897.

Сему теперішний ряд не противить ся, а противно поступає що до тоти згаданого трактату. Спізнена сугестия.

2. Ліберали обіцюють занятися всім, що улекшить шлях просьвіти.

Се все робить ся, що потребить кождий інтелiґентний горожанин нашої провінції. Спізнена сугестія.

3. Заведене примусового учения анґлійської мови.

Си точка цілком не потрібна, бо кождий з Вас панове виборці скаже, що не ма одної школи, де би не учено анґлійської мови примусово.

Сеї точки панове ліберали ужинають для збурення расової ненависти в анґлійськім населеню.

4. Ліберали обіцюють ввести шкільний ґрент. Тепершне правительство дає такий ґрент, на яке засоби держави позволяють.

В 1913 році правительство видало **на спеціяльний ґрент 826 тисач долярів для 2430 учителів.**

Тепер коли знаємо що в Манітобі 455 тисяч мешканців, то побачимо, що на кожде учителя припадає 146 душ. Кільки є таких держав, що можуть ся такими числами? Чого тут більше жадати!

5. Ліберали обіцюють відкликати "Колдвелові поправки" (Колдвел амендменс).

Сим домаганем панове ліберали показують себе в правдивім сьвітлі. Колдвелові поправки стремлять до того, щоби дітий всіх горожан без ріжниці віроісповіданя однаково трактувати.

Фармері Читайте Уважно.

Чи католики не мають права на свої школи? Чи справедливо було-би се, коли-би держава розказувала дитині, що з неї має бути а не батько?

Та лібералам се не в голові. Они в своїй оренджменській загорілости посунули ся так далеко, що не звертають навіть уваги на права людини, а бо радше скажемо, на права батька над своєї дитини.

Ліберальна політика славна з того, що вона завсігди мабуть бавить ся якимись там дрібницями, або всім, що могло би розбурхати сентименти маси і сим способом дістатися до бажаної цілі, котрою в сім случаю є власне провінціональний парлямент.

Одним таким коником є реформа закона тверезости. Ми вже не раз обговорювали сю ліберальну штучку тому віримо, що повторяти те саме нема причини а ограничимо ся лише на наведеню сеї точки пиава так, як она стоїть в їх плятформі. Хто перечитає ії, то побачить скільки там є ріжних нісенітниць та противорічий. Се все доказує, що самі ліберали не здають собі справи з того, що вони роблять, а бо хотять робити.

Ось як та точка виглядає:

Ся конвенция осуджує адміністрацію законів, що дізволять на продаж трунків, яке дуже не ізволяють, корупцію [illegible] та партійность, як також обвинює ряд Роблина, котрий є відвічальним за се і на сю [illegible] горожани, що вірять в поступ морали [illegible] виступити [illegible].

Ліберальна партія, бачучи [illegible], шинкарів і корупційні впливи, що завсігди товаришать трункам, а [illegible] при "барі" і при навичці угощуваня, попережує свої становиска [illegible] [illegible] рухом тверезости і [illegible] себе:

1. Ухвалити закон для [illegible] [illegible]

(Продовжене на стор. 6.)

Від 16го Червня До 11го Липня

БУДУТЬ КУРСУВАТИ ПОТЯГИ НА МАНІТОБСЬКИХ ЛІНІЯХ В ЦІЛИ

ПОПРАВИ ФАРМЕРСТВА

ПРОСИТЬ СЯ ВСІХ.

C. P. R.

Спеціяльні виклади і образи для молодих хлопців і дівчат.

Товар — Худоба, вівці, коні і т. п.

Роди бурянів і всякі поучення відносячі ся до них. Будуть там побільшені, зроблені з глини, насіня бурянів як також буде давати ся лекції, як пізнавати і викорінювати буряни.

Вистава манітобських птиць і комах. Їх значінє в рільництві, шкідливе і корисне.

Нухонна економія для жінок і молодих дівчат. Бесіди о кухарстві, шитю і иншім.

Порушаючі ся образи, показуючі розвій ростин, пукавців, цвілянків, різане дробу і инше.

Образець розміщеня фармерських будинків і тумн, показуючий забезпеченє будинків від грому, провітрюванє, осьвітленє фармін, уживанє цементу, будова доріг і п.

Інформацийне бюро. В сій карі буде значна часть апаратів Рільничої Школи. Також просимо кождого мущину і женщину ставити питаня відносячі ся до фармерства в Манітобі.

C. N. R.

Товар. Буде ся возити свині і вівці ріжних пород.

Фармерська Машинерія. В сій карі будуть ріжні бачки на воду (вотер тенк) газолінові машини, знаряди до осьвітлюваня фармін та ріжні иншi машини котрих уживає ся в фармерстві, як сепаратори та машинки.

Взорець розложеня 160 акрової фарми, показуючий ріжні шпіхлєрі, огорожі і т. и. Досьвіди з ріжними родами почви взятої з ріжних сторін провінції.

Вистава дробу — різане, чищене і паковане для ринку. Ця кара буде призначена для дробу і будуть в ній інкубатори і инші знаряди для хову дробу, як найновійші курники і знаряди до сортованя яєць. Також будуть ріжні роди курий.

Оказн паковання і презервовання овочів можна буде бачити в карі для домашної економії, як також буде ся говорити о знарядах опалюючих ящиво.

В карі пільних плодів можна буде бачити взірці ріжних збіж Манітоби, як також будуть відбувати ся і лекції на тему збіжа і бурянів.

Приносіть до розпізнаня буряни, ростини і онади.

Під управою Манітобської Рільничої Школи, а під опікою

МІНІСТЕРСТВА РІЛЬНИЦТВА ПРОВІНЦІЇ МАНІТОБИ.

ЛУМЕРА.

I.

Жив Іван Притика із своєю жінкою, Аннцею, на попівськім лані за снопи. Сонце вже зайшло, а они все не покидали роботу, бо ті, що жнуть за снопи, раді би ще хоч кілька снопів докинути. І в гадці собі не мають, що сегодня лиш раз іли, аж коли ті пани не зважають на ціну напитків, чи вони дешевні, чи дорожші, але пють загалом, як уже розсмакують. По Анниці так не пізнати було, що вона змаргала ся роботою але за те Іван лиш зуби вишкірав. Він був таки май май у літах (се в нього друга жінка) та слабовитий, а що не їв нічого від самого раньку, то так ізголоднів, що ледви не ледви дотяг до вечера. Скілька раз уже його охота збирала шпурнути серпом та хоч побалакати за їду (усе віддав би душу), так же не міг ізважити ся, бо, видить, жінка-же й раз не зазбігне, хіба-ж йому до неї з їдою підходити? Ніяково. Чи з гіркою, чи з якою вже там бідою діждав ся Іван сумерку, а про їду й словом не натикнув.

Отже як уже вертали ся до дому, то хоч як намагав ся ба [illegible] за те говорити, а усе таки не втерпів, але зпитав ся жінки: "Чи є що в нас дома перекусити?" — "А [illegible] би було — говорить Анниця — хіба рапішний борщ — дай то без хліба". — Най би — каже — був і холодний все, лиш аби їсти, бо-м такий голоден, аж ем іздає!"

Правда, полекшало трохи Іванови, як учув за борщ, але за те він йому в голові і застряг, що Іван намагає міркувати за снопи, кільки зажав, що хоче звести бесіду на пани, що не го купив за 50 крейцарів, так не иде: стоїть борщ у нього перед очима в великій макітрі, а в нім застромлена ложка, як коли той полоник. Іван на таке про свої лиш забуває: лиш [illegible] [illegible] "Гріх [illegible] — міркує — таке гадати, а от би я радо за те погаворив." — По сім його аж досада зберає на Анницю: "Чому-ж би [illegible] каже й собі — хоч, май не гадати за борщ, що такий [illegible] або трохи теплий, буде того з макітра, [illegible] як там уже". А то [illegible] серп на плечі та дрібоче ногами, неначе б у неї не така душа як у мене. Може воно тому, що вона молода а я старий!" Так собі Іван гадає, а сам такий сердитий, як все жираки, на вовк голоден. А Анниця — ні гадки собі — иде та розмовляє за [illegible], що буде нашої — каже — передимуєм. Лишень [illegible] би ся, каже — острішок поправити, бо завсігди затікає. Іван на се бовтне, що бовтне, а в середині аж кипить: "Що си, — говорить до себе — розбалакала ся, як із храму ідучи? То-то я ні зараз хату латкам! Та щож бо я (сам себе угоняю), жінка тут не винувати. Ігі! (так сам на себе). Вона мені з голову так, що що? Се ніхай не голова мої таке прибалакує, а жаудок! — По такій гадці стало Іванови ожино. Він ухнюпив ся, замовк, як води в рот набрав тай мовчки приплентав ся домів.

II.

Дома що Анниця стає порати ся коло хати, а Іван за нею снує ся як тінь, та все гадає: "Що ся? Забула за мене? Так гей вона сама тут у хаті, і не згадає за їду." — Анниця з хати — він за нею ходить та вже таки допоминає ся: "Дай та дай мені того борщу, най хоч похлептаю." — "Та погодить — (Анниця свому шкала, бо така проти нього гей донька) погодить — каже, най попрячу." "Ти того вітає, а мені давай борщу."

Анниця, щоби скараскати ся, насипала в миску студеного борщу, поставила на стіл, а сама стала горнець вимивати.

Ігі! Як прихопив ся чоловік до борщу, як узяв тенкати, як коли добрий кінь із вагою під гору идерає. Що як він із натою тягне помало-рівненько дорогою, а під гору як упре ся з усеї сили та дрібоче ногами, так ще його й стримувати приходить ся. Але за те на самій горі стає віддихувати ся. Так і Іван: випив борщ тай віддихує ся — віддихує ся, аж ізгодом говорить: "Відки варе не в тебе біб?" "Що? Який біб?" запитала ся Анниця. "Як який? У борщі! Ще їм трох деренцян було." "Хрестить ся! та то голий борщ, де йому до бобу?" Іван лиш вилупив очи та дивом дивним іздивував ся. По його обличу таки пізнати було, що він щось багато в своїй голові міркує. Тай таки богато міркував і ось до чого додумав ся: "А-а-а проговорив во-сьвої — я ишував ся, що не той біб пограппав мені язик тей шкрабками. А то воно — а ні! гаргани. А я ще я розкусовав. Небра, Аничко, небра — шалуй! О-ох кишки в собі нірву!"

Кинулась Анниця до небра, а Іван не жзав: зігнув ся в калабуку, затулив рот долонею та до дверий та на двір та за плота. Ухопив ся обома руками за колик, пустив голову межи руки, позав ноги назад тай таки — мучив ся чоловік. Се все стало ся за малу хвилинку — от як слово сказати, заки він добіг із плотови. Але коло плота то таки добрий час помучив ся, бо одно що ціла борщу перцю миску, а друге: за кождим разом, як лише мигне з нього, так він і нагадає собі гаргани, як їх розкусовав, то ще йому дуще вритно стає. Таке то! Яка ціна була на борщ, а він от як ізмарнував ся. Не одно на сьвіті так марне проходит!

Анниця як посипула небор, та стала посеред хати не жива ні мертва. "Бідний мій сьвітку! Що тут робити, та що тут дїяти?" Гнівіла вона до чоловіка тай таки за правди не знає, як тої порадити: затєати йоге не затєав, а конечне щось та треба робити. Отож вона стала наперед нього ходити та віт-

калувати: "Най Господь бороне та заступит усїх ірщених тай нас. Це якесь наслане. Це пороблено. Хтос і нам завидує, не діждав би дипики сьвятої побачити!"

А Іван, як викинув із себе борщ аж десь до тогідної паски, то взяв стогнати. Постогнав — постогнав, пустив ся колика та трохи не впав до землї, але Анниця піддержала тай увела до хати. Іван висадив ся на піч, лиг на заді тай: "Відай — каже — вже не дочекати до завтра." Анниця й собі зажурила ся, забула й про вечерю, не спить усю ніч, бо то як той каже:

На печи на заді сидить нотіха,
З неї ся суне як просо з міха.

III.

Занедужав Іван, із печі не встає, а Анниця вже й робота не бере ся. Перекалує він через людий до Івана, щоби йшов дожинати, бай посилає нарочно найнята — не йде ні Іван, ні його жінка. Отець Кабанович розсердили ся: "що ту — каже — мужик гнилий! Не йшла би того жебрачія робити, але ні, не дома! Пішов би я — каже — сам до нього та перескопнбн лайдакін (бо се, пані, загал наро[д]) але тепер нас така духота на дворі, що прийде ся пропасти! Та бо ня пані духота не лиш мені шкодить, але й моїй пшениці. Бо десь всі мужики тепер нічого не роблять, десь один із другим зайшов у кукурудзи в холод тай спить, а робота пропадає (тет руський нарід, пані, ледачіе: піде до Жидів у наймит). Коби-ж я так міг вихопити ся в поле, я ж би їм показав, як би якого застав при роботі. Але тепер, пані, не можливо річ вийти з вечером хоч і вийду, то мужики з холом поклюють си до роботи. — Але-ж духота! корить мене я сиджу холод тай ні. Най ко до передвечера; не піду з поле, то хоч до того Івана навідаю ся".

У передвечері по тій дорозі, що йа при Іванову хату, так то не бочка котить ся, не віз із снопами суне ся, се отець Кабанович не то качає ся, не то йде, рядаче та в байці, що одного часу та якось, бачу, таку штуку вчинила, що ні їхала, ні йшла, ні летіла, ні вилазила: так і отець Кабанович. Правда: а більша приглядити ся — якось він ногами перебирає, так же не ноги: тим двом помагає ввалились груба — прегруба балада. Отець не носить палицю з засади та на втіху, але, она вказить йому й треба, так як у слоту під вагу третьоконя. Та доправди ішов він так, як слабі конята, з вагою болатем прийде що прийде тай стає віддихувати ся. Тай усетаки ся ж: лише йому посиніло, очи на верх вилазить, голова аж у бік перекривила ся так, що краХтиву було й мні видко (а се дуже рідко лучає ся.) Таку то жертву зробив із себе отець Кабанович, заки зайшов перед Івановy фіртку. Та тут лиш рукою махнув: "Се — каже — й гадки нема приїхати ся." Отже він віддихав ся, уйми палицю в обі руки шпко, припер долішний конець до землі тай увалив на неї всю вагу свого тіла. Дарма що палиця, груба - прегруба бучила, аж угрuала ся землю, ще й угнула ся під ним. Таке собі отець Кабанович прибрав місце тай заверещав на все горло, так аж до хати голос зійшов: "Чому ви на роботу не идете? Нікчемні! Злодії й вас у кримінал віддам!"

Як раз у сей час Анниця порала ся коло печі: готовила вечерю для Івана. Випросила у сусіда троха "молочка", бо на цей такий час найшов, що хоч — як то кажуть — за боки та напирасни; є вода, ще кобі муки тай готова кулеша. Сама Анниця жила пісною барабулею, а для Івана то десь омасти випросить, то борщик забілить, а тепер ось приспособила молочка, бо з Іваном щось недобре коїло ся. Він від самого досьвітку раз враз йойкав та приповідав: "То-то ми! то-то ми! йой то-то ми!" Та як нам — допитує ся Анниця — болит? гірше вам? А Іван: "То-то ми! йой то-то ми! Анниця в гадках стала та в голову заходить: "От умре... бідний мій сьвітку!... Не дивує... се від лихого харчу... а то нема хоть гинь! Скочити хоч де молочка." Сюда не туда постарала ся вона того молочка тай як раз у ту хвилю, коли він ізвертав коло фіртки, розпинала його та на крик покинула, а сама з хати.

Як уздріла вона коло фіртки, то так гей би її по за шкіру мурашки пополазили. — Ага! се на роботу — погадала Анниця, пустила ся попови до рук, тай: "Так і так — умлідає — знемагає мій чоловік. Оногди іззїв студеного борщу, а там лучило ся щось їзо трое деренція бобу... чи що, ізбридив собі тай заслаб." Вона йже й не розповідала за свою догадку, що то пороблено, бо отець Кабанович, великий народолюбець (і "Діло", препумерує), шишла у народі забобони. Перед — ще хто до ворожки, або хоч натякни що за відьми, так він іабрає: Ти, грішнику — каже — Бог за тебе всіх Русинів карає. За покуту — каже — принесеш мені на церков гарнець раків тай ща дни вітем на голову." А відтак — по такім патріотичнім поділі, сам пускає безіменно допиcи в газети, що в такім то і такім селі живе такий і такий священик, отець Кабанович, великий патріот і народолюбець, що нищить темноту межи народом і засіває зерна прогрїйти. Слава-ж йому, моліть за те: дай Боже, аби такі люде й на камени родили ся!"

Одначе, хоч Анниця й промовчала за пороблене, то попови й та бесіда не була по душі: "От який мені — крикнув — пан вельможний: ізбридив ся йому! Ага, жебраче: дармоїдо ся! Знаю я вас дармоїдів: лиш — не хоче, пани, робити, або де перепни ся."

Анниця на се борзенько залепетала: "Бігме, паноченьку, правду вам кажу. Дай Господочку милосерний, аби я з оцего місця не рушила ся, аби мені руки покрутило, аби мені ноги

підіймило, аби мені очи повилазили, аби мені мову уйняло, як брешу! Бігме, паноченьку, ізбридив собі тай заслаб. Я вже собі гадкувала й до знахарки," вирвало си Анниці, але вона зараз перестала. Так же він не в тімя битий: його не обдуриш: "То так? Тобі до знахарки захочує ся, тобі до диявола? Того ти так бідуєш: то все, пані, кара Божа. Прийди но ти сарака до сповіди, бо як меш ізволікати, то я тобі пані, й покути не дам."

Аничка спудила ся: Я, паноченьку, більше не... те, я... От я із своїм радила ся, чи нам до знахарки, чи службу наймати. Та мій старий не похочує: то — каже — до знахарки треба на друге село тай то ще їй треба щось і дати, а в нас, — дасть Біг, а службу — каже — в своїм селі мож наймити, тай то відробить си; а воно каже, однако помагає. — "Службу — каже він — то й я радив би тобі, лиш іще здало би ся й до лікари поїхати. Чоловік повинен уживати земських способів на слабість тай на духові не забувати, бо всяка слабість із допусту божого. Тому тобі треба й лікарської помочи і службу божу наймити." "Та я радаби, паноченьку, до дохтора, бо кажуть, що помагає, але в мене нема — я грейцара, паноченьку, нема. Я би просила, ласки божої тай вашої, ви-ж би ви нас не запомогли хоть зепом, а ми би відробили. Тай воно із [illegible] копицю, паноченьку! Бігме, паноченьку, я би й відробила і що сьвята першого на толоку ходила би, а в зимі за й збудну днину."

Панотець прилядумав си: "Вас варта запомагати? Тепер ти мині і з сим і з тим, а як я тогіл погнали за тобою на толоку, то ти ще й писок розпустила: "Не піду — каже — на попа робити, най собі найме! А тепер ось ти: і відроблю і на толоку і се і те. Ні! поспала, збирай; наймак я, наймиж і ти. Гадалась, багато ніяк лиха вдень, аж се: прийшла коза до воза."

Аничка аж до землі кланяє ся та заузлою просить та неначе та дитина виправдує си: "Бігме, паноченьку, не казала я таке. То вам понабрехували. Не пішла єме тогід, бо ніяк було, ба се, ба то. А тепер, бігме, паноченьку, прийду вам кажу, хотіти мем-обос, коли загадаєте. Бо і що-ж? коло хати в мене роботи, що за пліхтем, а то — аби перегодувати ся хоч дома, хоч у добрих людий. Я готова коло вашої роботи й днювати й ночувати, чи в полі, чи коло хати, бо я вже гадкувала — коби на службу: а воно однаково: аби перегодувати ся.

Він вбій в нехочу заговорив: "Та вже... аби не говорили люди, що я без милосердия. Та прийди. Лиш йоне все щось їй би шептало, ще ти мене обдуриш." Анниця хотіла говорити та він не дав: "Но-но — сказав — не лизай. Ти хоч кого то переговорила би; масненька ти на язик. Памятай-же, щобись відробила, бо я обезвічили би тебе. Уже ти дам жена тай ту кобилу." По сім слові покотив ся він до дому, а Анниця побігла в хату зготовлювати вечерю.

IV.

Тай для отця Кабановича готовила ся дома вечеря. Про неї то собі й міркував отець, вертаючи до дому: "Як то добре вийти де на хвильку з хати: от прийду, вечеря буде вже готова тай смакувати буде мені, бо я трохи протряс ся. А славні шницлі знає моя пані приготовляти, дуже славні — тільки чоловікови придає ся усе мясо та мясо. В загалі все приїдає ся. От у піст риба зразу така смашна, а відтак, уже не теє."

Так гадкуючи не стямив ся отець Кабанович, коли вчинив ся перед дверима своєї хати. Пересадив ся через поріг до сьвітлиці, сів на крісло тай нудить ся: з лінрів, як коли ті змолотники серед літа в полудне. Продуває отець навкруг тебе, роздягає ся, обтирає піт: нічого не помагає. Закликає отець із собі жінку: "Чи тобі — питає — не так душно як мені? Я вже, бігме, не можу витримати."

"Тото мені диво — говорить попадя — ти не багато ситший від мене, а такий се слабий на духоту. От я й по пазвірку кручу ся, й коло печі пераю ся, а все якось вітримую."

"Там бо то — каже отець — тобі не штука витримувати, коли маєш щось до роботи: при роботі за все забуває ся."

"А ти пішов би ісукати си" — радить попадя.

"Так я й сам над сим гадаю. Та бо тяжко, бо дуже далеко: заки зайдеш у гай, то роспониш ся. Поміркуй лиш: іти дорогою — дуже далеко, а стежкою не вигідно. Віти мені не горе перейти через дорогу до церкви, але там треба перелаз перелазити. Та ще й високий то перелаз! Мушу сказати, пані, в церкві на службі, аби го вменшили."

"Та ти вляшби — радить попадя — газети відчитувати. Не мудра я на цім, але, бачу, що газетами мож так забавити ся, як і картами."

"На лиха мині твоїх газет: не хочеть ся мині з ними захотіти, бо то не по моїх переконаниях. До недавна препумерував я "Червоную Русь", то прозвали москальофілом. А от отець Філемон радив "Діло" брати: то — каже — лише за нашою справою стоїть: от — каже — помістило, ще й осібною відбиткою видало "Відозву Краєвих Взаїмних Убезпечень," а "Червоная" і словом не згадала. Я й узяв "Діло", та не хоче си читати: не по моїх, пані, переконаниях. Десь, чую, по инших краях кождий стан має свій орган, а Русини на таке не можуть здобути си."

"То я зараджу не знає твої порадити" — говорить попадя; — [illegible] десь писав що до газет."

"От правда! — каже він — я писав до "Іла" не допису-вав... Але ні, серце, у літі я не того... я й за "Червоная" у літі не допису-вав: у зимі так — інша річ. Я би то тепер... От я зробив би тобі одну пропозицію. Коби ти коло мене посиділа. Покинь, серденько, роботу та посидь із мною.

А попадя: "Та же я — каже — не тото... Лишень щом розчала вечерю, а наймичка сама зі шницлями не дасть собі ради."

"От ти скажи наймичці, най ізробить намісць шницлів (бо й так пройдають ся) печеню, а сама заходи до мене."

Попадя зайшла в кухню тай почала сварити наймичку: "Дівко! дівко! Що ти на сьвіті божім гадаєш? Та ти до сего часу ще не знаєш шницлі робити? Кілько я тебе вчу та все гадаю: от буде — кажу — поміч. А те — ти за дурно їси. Я ось де слаба, не можу в кухни сидіти, та хиба вже й не розчинати шницлі, хіба спечи тото мясо тай — уже!"

"Та же я, їмосць, уже знаю шницлі робити, — говорить наймичка — як їмосця слабі... лиш Господи, з чого би се?"

"Пантруй свого! Не допитуй ся, крикнула попадя. — Бери та спечи тото мясо. Лиш озьми та попсуй. Н-ж би тобі не казала! Ні-я, ні пан отець не моглиби їсти, бо обох щось знемагаєм. Засунь борзенько мясо тай обходи ся без мене. А як би мене доконешне було треба, то через двері закличь. Лиш як би я не виходила, то ти не сиди під дверима, тай не заглядай але бери ся сама до роботи". По сих словах попадя пішла в покої.

НІСЕНІТНИЦІ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ПЛЯТФОРМИ.

Продовжене зі стор. 4.

ви обійшов сердечну поміч, щоби хто нігде непарушувано.

2. Поправити закон, котрий позволяє на продаж трунків в той спосіб, щоби обмежити числе позволень, щоби скасувати клюби і щоби заборонили продавати трунки на Різдво в Великий Пятницю та в Обжинковий День.

3. Направити закон, що зіставляє на "локал опшин" в той спосіб, щоби кождий муніципал мав силу.

а) ограничити, знижити або знести позволеня на продажу напитків як також скоротити години продажи.

б) Щоби лише ті мали голос, котрі сидять на одній місци.

в) Щоби не можна було дати позволеня на продаж напитків в тій околици, де колись було "локал опшин", однак на технічній підставі було знесене.

Як бачимо, політика лібералів позволяє електорикам уложити внесок, силою котрого мало-би ся позамикати бари і котрий би мав бути не одобрений виборцями. Що за нісенітниця. Не знати лише чи то лібералы такі хитрі, чи люди тверезости так ограничені? Лібералы обіцюють пряме законодавство а се позволяє зробити людям таку штуку і без позволеня ряду. Чи не крутять тут одні і другі? Правду сказати, ся обіцянка вимірена на те, щоби вхопити консервативні голоси членів тов. тверезости. Під прямим законодавством таким, з яким лібералы носять ся, торговлі напоями, послугуючи ся ним можуть отже вілканкати ся до виборців і тим самим знищити всі закони, що стремлять до викорінення пиянства. Цілею теперішного ряду є викорінюване пиянства за помочию "локал опшин" в міру поступу публичного сентименту в напрямі зміни і в сей спосіб осягнути заказане торговлі напоями. Саме замкнене готелів не знищить продажи трунків. Они будуть продавані по "лікер-сторах". Досьвід доказав те, що против сего треба борше виступати як против пиття на місци продажі.

В кінци скажемо, що підчас сеї справи від референдум знищило-би всі товариства тверезости, які оно здобуло за помочею "локал опшин". Се скаже нам кождий мудрий адвокат.

Рільниче виховане.

Побільшене рільничого виховання через більше практичні приміри та за помочию лекцій, що принесло-би рільничу школу кождому фармерови до хати.

Що се робить ся тепер на найбільшу скалю, ви панове фармарі, самі знаєте.

Заохочуване за помочию шкалівок, помочи грошевої до кооперативи між фармарами і т. д.

Ряд сим дуже старанно займає ся. (днив бесіда з трону 1914). Все зроблено, щоби забезпечити людий на котрих добро провінції спочиває.

Засноване магазинів. — На се ряд ухвалив гроші ще перед тим, як лібералы мали свою плятформу.

Право голосованя для жінок.

Ліберальна партія обіцює дати жінкам право голосованя коли сего зажадає тілько дорослих женщин, щоби їх число рівнало ся 15 процент голосуючих при послідних виборах. Чи се значить, що лібералы хотять дати жінкам голосованє?

Пряме законодавство.

Конвенція думає, що введене прямого законодавства буде великою помочею в законодавстві і тому буде в цілковитій гармонії з британською конституцією.

Пряме законодавство противить ся самому коріневи британської конституції, бо знoсить відвічальність ряду.

Лібералы говорять дещо і в робітничім питаню, але зі згляду на те, що ліберальна партія є партією капіталістичною, то шкода часу на говорень їх опінії в робітничім питаню. Ситий голодного не знає.

Добрі дороги.

А що добробут провінції залежить від єї доріг, то ліберальна партія при співучасти муніципалів зобовязує ся помагати в сім напрямі.

О як делікатно сказано.

Політика ряду, що до доріг є такою, що коли ухвалювано закон добрих доріг, то лібералы ані словечком не обізвали ся. На сій точці ми не будемо затримувати ся, бо панове читачі самі найлучше знають чи ряд консервативної партії дбав о дороги, чи ні. — **Коли добре приглянемо ся, то побачимо що лібералы навіть не гадають про желізниці. А чого фармерови треба більше від желізниці? Та лібералам се ані не в голові.**

Конвенція стоїть за тим, щоби муніципали самі накладали на себе податки.

Що лібералы хотять сею точкою осягнути, ніхто не знає. Гадають ся, вони самі тоже не знають, бо ніколи о сім не говорять. — Хто заперечить, що муніципали самі не накладають на себе податків таких як на їх думку на місци?!

Натуральні жерела.

О сім шкода навіть говорити бо кождий скаже, що провінція під сим взглядом стоїть лише як котра небудь инша провінція в домініон.

Се залежить вже від центрального правительства і не лише Роблина, але і дівинять Норісів нічого не порадить Манітобі, коли сі домагания будуть справедливими для других провінцій.

О що лібералам ходить, а що вони не сказали в своїй плятформі, се можна сказати наводячи слова одної ліберальни сказані на ліберальній конвенції, на котрій ухвалено сю плятформу.

Ось вони:

"Що там готелі, нам Роблина треба позбути ся!"

Ось до чого стремлять наші лібералы!

Памятайтеж, панове виборці і в дни 10-го липня с. року **ані одного голоса не віддайте на кандидатів партії ліберальної!**

Правда що Ви пізнаєте, що то ліберальний політик ховає ся під подолок?

Ось якого посла мають вінніпегські лібералы!

Се що ми тут подаємо було друковане в "Вінніпег Сатурдей Пост." Пан Віловбі (Willoughby — теперішний ліберальний кандидат до провінціонального парляменту з північного Вінніпегу.), тодішний алдерман і комісіонер поліції, два дні по надрукованю сего образця, зрезигнував зі своїх урядів. Міська рада сейчас мусїла сю резигнацію приняти на нешнім своїм мітингу.

Спогадаємо ся, що голосуючі північного Вінніпегу перечитають уважно цілу справу та ві... знають хто є лібералы, та які "чесні" є їх кандидати.

"На весні минувшого року полицийна комісія міста Вінніпегу рішила купити льоти на нову полицийну стацію. Комісія уважала що льоти пана Едварда В. Мекліна будьби відповідні на сю ціль. Тоді хтось з приватних людий питав п. Мекліна, кілько він хотів би за свої льоти. Меклін зажадав $22.000.00. День чи два потім, полицийна комісія обговорила справу купована сих льотів і ухвалено резолюцію, щоби алдерман Віловбі, член комісії полицийної, вишов ... сю землю якнайскорше.

Пан Віловбі, тоді був спільником земельної фірми Ріл Істейт, котра називала ся Віловбі і Маврер. Як там стало ся, досить що пан Маурер сейчас пішов до п. Мекліна і почав торгувати льоти. Він спитав п. Мекліна, кілько сей жадає за льоти, розумієся, не кажучи, що ті льоти мають бути ним куплені для міста. Пан Меклін зажадав 22 тисячі долярів. Тоді п. Маурер запропонував щоби Меклін жадав $22.500, поясняючи, що він хоче взяти "комішон." Тоді Меклін сказав, що він не стоїть кілько Маурер возьме за льоти, так довго як Меклін дістане своїх $22,000.

Торгу доверщено; 500 долярів до 22.000 долярів додано і Меклін дав Маурерови лист, що після згоди до сих 500 дол. він заплатить Маурерови, а сей возьме тілько 22.000 долярів.

Коли полицийна комісія дістала згоду, котру мав зробити пан Віловбі, та стала ся вона без перешкоди, так що 500 долярів додано до ціни льотів, котрі опісля куплено. Пан Меклін дотримуючи слова дав Маурерови чек на 500 долярів. Чек був виданий 29-го цвітня 1910 р. до в тім самого дня коли скінчено угоду: той чек є для А. В. Маурера на $500.00 з підписаний Мекліном. З другого боку чека підпис А. В. Маурер а також Віловбі енд Маурер. Той чек принесено до банку 22-го цвітня з заплачений був на 25-го цвітня.

Не можливо є, щоби Маурер Віловбі спільник, міг був купити сю землю після вище згаданої згоди, як би Маурер не був поінформований про те що поліція потребує купити сі льоти. Отже після "сірсумстеншіял евіденс" можна припускати, що Маурер дістав інформацій від свого спільника, алдермена, і члена полицийної комісії, котрий був довірений другими членами комісії. Отже, коли пан Віловбі більше нічого не зробив був, як те що поінформував свого спільника про те яким способом дістати $500.00 і що би ті гроші був зискав лише сам Маурер, то все таки Віловбі остав ся зрадником міста, котре він репрезентував. Штука якої він ужив, скінчила ся тим, що місто мусїло заплатити 500 долярів більше як треба було і що тих 500 долярів пішло до Віловбі і Маврера кишені. Мені сказано, що Віловбі дістав з того "шейр".

"Що до такого подивляючого бізнесу, я бажав би дати людям інформації як закон Канади дивить ся на поведене алдермана Віловбі (ліберального кандидата).

"Кождий є виноватий і заслугує на кару двох років криміналу, або на кару не більшу як $2500.00, або на одно і друге, а на "соммері конвікшин" заслугує на 6 місяців криміналу, а, або без, тяжкою працею або на кару не більшу чим $100.00, або на обидвоє, хто:

а. Будучи агентом фальшиво возьме або дістане, або могить ся взять або дістати від всякої особи, для себе, або для кого иншого всякий дарунок як підмогу робити, або встримати ся, або зробивши, чи затримавши, по ухвалі сего закону, всяке діло відносяче ся до справ директора того агента, на те, щоби показати, або встримати "протекцію", чи неприязнь до всякої особи в відносинах до директорового інтересу.

б. "Агент", означає всяку особу, котра є занята другим, або що робить за другого, і заключає ся особу котра служить короні, чи якому муніципальні чи якій иншій корпорації.

З певностию, як який закон відносить ся до якої справи, то сей закон відносить ся до справи згаданої. Очевидно що не потрібно, щоби алдерман Віловбі дістав особисто від кого 5 центів з того "комішен". Але доказавши, що він є відвічальний за те, що його спільник дістав незаконний комішен — до нього зараз той закон відносить ся. Алдерман Віловбі є відвічальний за свої діла. Його спільник не є народний слуга. Його спільник є "ріл-істейт" агент і не диво що він хотів дістати нагороду за свою роботу.

То було обовязком алдермана обороняти інтереси міста і не держати секрету що до 500 ... доларських грошей, котрих продавець льотів не одержав, а були додані до ціни прямо на зиск фірми котрої алдерман і полицийний комісіонер був спільником.

Місяць потім як ся стаття появила ся — іменно — на 4 грудня міська рада Вінніпегу на внесене контрольора Ва... приказала, щоби суддя Месре, комісіонер, розслідив напади які "Пост" надрукував.

Реперт судді був виданий для публичної відомости в маю 1912.

В тім репорті суддя вискаже, як сю справу відкрито, як переслухано 37 сьвідків і між иншим сказав таке:

"Перше, що екс-алдерман Віловбі, будучи членом міської ради і полицийним комісіонером, був спільником "ріл-істейт" бізнесу в фірмі під назвою "Віловбі і Маврер"; що пан Маурер торгував в Мекліна льоти на Руперт улиці, коло центральної полицийної стації за ціну $22.500; що $500 було додано до ціни продавця на згадку, що А. В. Маурер має дістати "комішон" і що ту суму (500 дол.) заплачено фірмі котрої алдерман Віловбі був співвластителем.

Друге: — Десь в червни р.

1910 Маурер сторгував кавалок землі на Кінґ улиці від П. МекБейн-а для міста на нову електричну стацію. Комішон, який МекБейн заплатив була в сумі $1069.50 і та сума також пішла до кишені Віловбі і Маурера, тоді, коли Віловбі був членом міської ради. Місто заплатило $42.780.00 за ту землю.

Трете: — Алдерман Віловбі наказав свому спільникови А. Б. Маурерови, щоби той купив плац на корнер Прічард і Сінклейр улицях. Сей плац був потрібний на "Фаєр Гол".

Маурер сторгував сю землю від Катерини Пелечек за 2500 дол. комішон був 70 дол і Віловбі і Маурер сї гроші дістали.

З сего бачите, що суддя Месре знайшов факти котрі часопись "Пост" опублікувала, але також знайшов, що Віловбі брав участь в других шахрайствах, більших, чим отсей. П. Віловбі зрезигнував з алдермана, кажучи не тому, що він чує ся винуватим, але тому, щоби люди не мали жадного підозріня на міську раду...

І той чоловік нині ставить себе кандидатом на посла до провінціонального парляменту з рамени ліберальної партії. І сей чоловік, котрого уже сьвіт знає добре з його нечистих діл, приходить до Українців північного Вінніпегу і жадає голосу. І сей чоловік є шерцем манітобського лібералa, котрих гріхи "Кан. Фармер" так широ закрикав.

Українці, горожане, чи дасьте свій голос на того екс-алдермана?!

Англійці горожане міста Вінніпегу ручать, що жадею ліберал не буде вибраний з міста Вінніпегу, — бо чи-ж не можна від кождого з них такого сподівати ся?

Ось що думає "Укр. Голос" пів теперішну хвилю.

Ми всі знаємо, що "Укр. Голос" завсїгди тримав ся подалік від приналежности до котрої небудь з істнуючих партій. В сій своїй безпартийности доходив навіть часом аж до сьмішности. Знаючи се, не може бути і мови о приналежности сеї часописи до котрої будь партії і думка такої часописи є для нас цікавою:

"Бути може — пише "Укр. Голос" — що наше відношене ся до партий булоб інше, коли би не Альберта. Те, що там стало ся, розкрило ясно перед всіми, з ким має ся до діла. Урядоване Флечера нагадує нам прямо Росію. А манітобські лібералы на весь рот накликують і тут до заведеня альбертийських порядків.

Великих сил велика сила а поза ними купа брехні. Нападають на наших учителів як не компетентних, без відповідних кваліфікацій, а чи Альберту зробили они справді візрою під сим взглядом? Чи нема там пермітників, та не яких? Чи давно арештували анґ. учителя, що деморалізував молодіж?

Ми знаємо, як там дбають про добір учителів. Свого часу Флечер набрав яких 15 дівчат на сноповий віз (гей рек) і розвозив по наших школах, як учительок. З тих одній купив навіть за шкільні гроші коня, щоби мала чим до школи їздити. А інше — тамошній семинар, видалюванє укр. учителів, тягання наших людий по судах, се факти, яких не можна не бачити або легко важити.

Що бачимо там в практиці, те бачимо вже тут в теорії. За кілько збер. оренджменської преси за анґ. суспільности, щоби та підперла їхні нам ворожі змагання, чи сього було мало, щоби зрозуміти з ким маємо до діла? а що вже говорити про брехні в живі очи, якими послугують ся тепер лібералы. По наших мітинґах говорять що они за двомовними школами, тимчасом як офіціяльно заявляють всюди за школами національними. Коли на конференції питане про двомовні школи просто вичеркнено з програми, то се не шкодить їм розсилати фальшовані резолюції, мовби то конвенція ставила ся дуже прихильно до наших шкіл.

Так дійсна плятформа не те, що говорить ся на виборах але те, що робить ся поза виборами.

Чи за ознаку прихильности можна уважати надрукованє шкільного закона капаниновою? Або як назвати се, що підчас виборів в Альберт деяких "полів" цілком не отворали, щоби не піддержати наших виборців від голосованя?

Та ми не хочемо сим сказати, що консерватисти дадуть нам все — печені пироги в роті. Ні! Будемо мовчати, так ніхто нам не дасть нічого. Всі знають лише те, що мусить дати. Але чейже будоби нерозумом ставати по стороні того, хто явно виступає проти наших народних справ.

Так думаємо. Коли ми мали мати, то нехай загал краще обдумає сю справу. Ходить о те щоби наші народні справи не потерпіли.

Українські виборці!

Кождому з нас відомо, що на 10-го липня відбудуть ся провінціональні вибори до парляменту.

Хто як хто але ми Українці не повинні легковажити собі сих виборів. Висліди їх будуть залежати від нас. Тож нехай кождий, кому лежить добро своєї народности на серці, добре розважить як має голосувати.

Підчас сих виборів питаниє **Чи бути нам, чи не бути,** буде рішене.

Вийдуть лібералы, так тоді нам нічого доброго не сподівати ся. Ті люди в спілці з торонтонськими презбітеріянами намагались за всяку ціну знищити нас [illegible].

Вибирати маємо між партією консервативною а ліберальною.

Партія консервативна, на чолі котрої стоять такі люде як Роблин і Колдвел, говорить сама за себе. Кождому з нас відомо, як хоробро боронили сї люди наших культурних домагань.

Так не лише се.

Коли ми приглянемо ся близше обом партіям, то побачимо, що теперішний консервативний уряд дбав не лише о добробит певної народности або класи. — Він так як не забував за головну підставу нашої провінції за фармерів, так не забував він за другу частину суспільности, котра є не менше важною від згаданої а се за міських та фабричних робітників.

Теперішний консервативний ряд ухвалив закон, котрого силою кождий робітник ушкоджений при роботі дістає відшкодоване. Се Ви панове робітники самі найлучше знаєте.

Дальше консервативний ряд завів робітниче бюро на цілу провінцію, яке має нагляд над усіма фабриками. Головними урядниками є люди вибрані самими робітниками.

Дальше теперішний ряд старає ся всіма силами, щоби дати роботу всім, котрі терплять відбезробіття.

Щоби фармері, котрі ще не можуть вижити з плодів своїх фармів, не приходили до міста, то ряд отворив роботи для них по фармах при будові доріг. Для міських-же робітників робить сей ряд те, що напрак на всіх контракторів, щоби ті як найскорше почали свої роботи. Найкращим доказом є те, що роботи при парляментарнім будинку замість почати ся на слідуючий рік почала ся тепер даючи 2 тисячам робітників заняте.

Що-ж дає нам партія ліберальна?

Відповідь коротка: **Нічого.**

Плятформа котру панове лібералы видумали собі на час теперішних виборів нічого нам не приносить.

Вистарчить взяти сї до рук, щоби переконати ся о правдивости сих слів.

Богато над сим не будемо розводити ся. Хиба запитаємо. Чому панове лібералы не згадують нічого за будову желізниць? Чи сї тисячі безробітних, що нині волочать ся по вулицях Вінніпегу мають з голоду повмирати? Чи они не люди? Чому ліберальна плятформа не згадає про них нічого а ще противно хоче їм відібрати голос.

Богато є ще річий, котрі треба обговорити, так се зробимо на другім місци.

Однако не можемо не згадати за одно, а то за наші двомовні школи та за відношене ся до них ліберальної партії.

В школі наша будучність.

Лібералы, знаючи се добре, хотять за всяку ціну відібрати сї нам, на що маємо докази з Альберти та Саскачевану, де они вже таки добре розгадували ся. Хто не знає, що в сих провінціях лібералы порозганяли наші семинарі, та повиганяли зі всіх наших шкіл українських учителів?

На закінчене скажемо се: щоби в нас не стало ся те саме що стало ся в Альберті, є лише один лік, то є не дати ані одного голосу на ліберального кандидата а лише на тих, які старають ся вдоволити наші домаганя.

Ми знаємо, що консервативна партія не виступає против наших домагань а противно старає ся їх задоволити.

Тож коли хочете, щоби з нами обходили ся так як і з другими народами, то мусимо віддати свої голоси на кандидатів консервативної партії, що стоїть за рівним правом для всіх народів і всіх клас.

Консервативними кандидатами на північний Вінніпег є Ден МкЛейн та І. П. Фолий.

J. P. FOLEY

Одним з найкращих кандидатів консервативної партії до манітобського парляменту є пан **І. П. ФОЛИЙ.**

Пан Фолий побачивши що ліберальна партія кривдить чужинців своїм поступованьем виступив з неї щоби тим лекше міг бороти ся за рівні права для всіх народів, що приїхали сюди по кращу долю.

Пан Фолий каже, що коли ряд завабив до Канади ріжні народности, то мусить з ними тепер справедливо поступати, так як і з тими людьми, що своєю працею збогачують Канаду.

Пан Фолий стоїть за такою системою по школах, котра позваляє всім народам розвивати ся свобідно. Він заявляє, що голить ся на двомовну систему в наших школах.

Він також є за оподаткованєм богатих компаній і всім, що принеслоби полекшу для робітничої класи.

Коли хочете, щоби Вас трактувати справедливо, то на 10 го липня голосуйте на:

І. П. Фолия та Ден МкЛейн.

Д. МкЛейн.

Другим консервативним кандидатом на північний Вінніпег є **Д. МКЛЕЙН**, контрольор міста Вінніпегу.

DAN McLEAN

Віримо, що богато про сего чоловіка не треба говорити. Певно, що нема одного виборця на північнім Вінніпегу, що би не знав его. Судячи з того, що п. МкЛейн був вибраний вінніпегськими виборцями на алдермана, а потім через два рази на контрольора сего міста, можемо судити що і тепер виборці північного Вінніпегу виберуть его на свого представителя до манітобського парляменту.

Пан МкЛейн зробив більше для північного Вінніпегу як який небудь инший горожанин сего міста.

Він зробив те, що місто призначило гроші на бібліотеку для північного Вінніпегу. З тих гроший 500 дол. має піти на українські книжки, а 500 дол. на польські.

Він також доборов ся того, що контрактори міських робіт як і саме місто наймає до роботи лише людий, які мешкають в Вінніпегу.

Тому, коли хочете, щоби вас трактували на рівні з другими, то на 10-го липня голосуйте на:

Ден МкЛейн та І. П. Фолий.

Перший капельмайстер на султанськім дворі має рангу генерала.

Кожда рада є добра, чи ми її послухали, чи мимо пустили.

ЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ СУРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

НА СЬВЯТА! НА СЬВЯТА!

Напитки в нас ріжнородні і первоpядної знаменитости — зрештою, коли зайдете, або купите в нас товар, то самі побачите.

Тепер з вагляду на сьвята, ми постановили знизити ціну на наших товарах, тому користайте з нагоди і замовляйте в нас всї напитки, котрих будете потребувати на сьвята.

Ось Вам наші знижені ціни:

Там Джін 1 гальон	$2.50
Житнівка 1 гальон	$3.50
Бренда (коняк) 1 гальон	$5.00
Бренда лутша 1 гальон	$5.50
Скоч 1 гальон	$4.50
Ганнівка кравна 1 гальон	$5.00
Ганнівка лутша 1 гальон	$6.00
Кмінківка 1 гальон	$7.00
Кмінківка лутша	$9.00
Рум 1 гальон	$6.00
Рум ямайка 1 гальон	$9.00
Вино 1 гальон	$1.00
Старий порт 1 гальон	$1.25
Ліпше за гальон	$1.50
8 літний порт 1 гальон	$2.50
Білий порт 1 гальон	$2.50
Черешневе вино 1 гальон	$2.25
Лондон порт 1 гальон	$2.50
Катауба порт 1 гальон	$3.25
Катауба ліпше за гальон	$3.50

Угорське вино квартова фляшка від 25ц до $1.25.
На замовлене висилаємо в тій хвили на фарми.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Roshko.
175 Henry Ave., Phone Main 1757, Winnipeg, Man.

SAVOY HOTEL
C. F. HERBERT, Властитель
Main Str., напротив C. P. R.
Станція і вікт 1 дол. денно.
Добрі вина, лікери і цигара. Для бордінгерів все по специяльних цінах, а для дітей за половину ціни. Отворено в день і в ночи. Телефон: Garry 468.

THE SELKIRK HOTEL
Новий і модерний
T. H. Nesbitt i J. M. Wilson, Prop's.
Першорядний готель в північнім Вінніпегу. Станція і вікт від $2.00 і вище на день. Найлїпшого сорта мешкання в буфеті.
802-804 Main st. Phone S.J. 2533.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
Phone: - - St. Johns 605
Jas. Hennessey, Prop'r.
Коли хочете випити великих склянки пива то зайдіть до "ОНТАРІО". Чисті лікери і добрі цигара. Є тут рум 12 сталів. Добра їда вичаи.

Elliot, Macneil & Deacon
Адвокати, нотарі, заступають в судах карних і цивільних.
Офіс: 316 McIntyre Block
Phone Main 18 & 19. Winnipeg, Man.

Скупість починає ся там, де кінчить ся ощадність.

Румяне лише можна удати, але блідний ніколи.

Заснований 1900.
ДР. МОРДЕН.
Дентист.
котрого заряд сеї часописи рекомендує Сотни людий скористали з нагоди зниженя ціни за направлюванє зубів.
ЧОМУЖ ВАМ НЕ СКОРИСТАТИ.
Ми закладаємо золоті зуби по 5 дол.

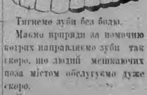

Тягнемо зуби без болю.
Маємо прияради за помочию котрих направляємо зуби так скоро, що людий мешкаючих поза містом обслугуємо дуже скоро.
Наша адреса:
482½ Main Str.,
Realto Block,
Winnipeg, Man.
ГОВОРИМО ПО РУСЬКИ І ПО ПОЛЬСЬКИ.

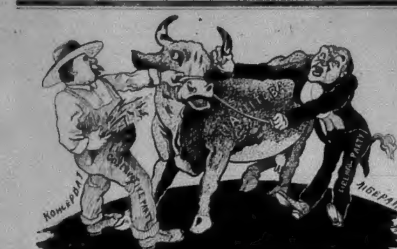

Котрому з них господарем бути? Чи паничикови ліберaлови, чи фармерови консерватистови.

УРИВОК З БЕСІДИ ПРЕМІЄРА РОБЛІНА В НІПАВА.

Українці - Горожани Манітоби!

Много Ви вже чули від ліберальних долярників, зрадників українських національних інтересів, що колись нібито як Норіс буде премієром, тоді знова настане доба чудес і покасують бари, та ще деякі подібні реформи зробить ся.

Коли би інтересом і домаганим ліберальної партії було скасоване бари, то тоді не треба би богато над сим питанем розговорюватись. Та так не було, не є і не буде, щоби ліберальна партія дійсно домагала ся касувати бару. Що тепер ліберали говорять перед виборами, се найбезличнійша брехня.

Перед тим поки консервати сти дістали урядоване в Манітобі, то тут панували ліберали шість через 15 літ. Товариства тверезости домагали ся від ліберального ряду, щоби заборонити торговлю алькоголем. Уряд лібералів два рази віддавав сю справу під загальне голосоване і обидва рази нарід переголосував великою більшостію щоби торговлю алькоголем заборонити і помимо того ліберали купили собі з домагань народу.

Отсут подаємо уривок промови премієра Робліна, котру він виголосив в Ніпава дня 17 червня с. р. Перечитайте а самі скажете, чи дійсно консервативна партія є ворогом тверезости. Побачите, що ліберали все були ворогами тверезости, тепер вони є лише підлими гіпокритами, котрим не ходить о скасоване барів, але о провінціальну касу.

Реакційна точка.

"В додатку я хотів би сказати, що платформа тверезости ліберальної партії є найбільше реакційна точка, про яку особи, або партія згадала за послідних 45 літ відколи ми в уряді. Я се докажу Вам, поки сиду. Я докажу, що ліберальна партія, будучи в силі, зробила для тверезости, а що консервативна партія будучи в силі, зробила для тверезости. Обидві сі партії були в уряді майже через однаково довгий час. Почну від ліберальної партії.

Починаю від 1892 р.

В 1892 р. ліберальна партія публично проголошувала заборону алькоголю і віддала сю точку до виборців під голосоване.

Тоді на листі було 44.573 голосуючих.

За барами було 18.637 голосів.

Против заборони було 7115 голосів; більшість 11.522 була за тим, щоби заборонити продажу алькоголю.

Три четвертих части голосували за забороною. Ну, і що ліберали зробили? Абсолютно нічого. Вони трактували справу, як жарт. Вони виграли вибори 1892, сиділи через чотири роки в парляменті, але своїх обітниць не додержали. Люди тверезости не спочивали, але робили свої домагання дальше. В 1898 р. знову пішла справа під голосоване.

Купили собі зі справи.

Голосуючих на листі було 49.304.

Голосуючих за забороною було 12.367.

Голосуючих против заборони було 2.955.

Більшість за забороною була 9.412.

Чотири до одного, але помимо того ліберали не зробили нічого. Купили собі з того все. Памятайте, що люди, котрі були тоді ліберaлами є ті самі, що нині контролюють духом ліберальної партії. Отже маємо до діла лише з тими самими людьми, що і тоді.

Щож консервативни зробили?

Тепер підемо дальше. Відколи ліберального правління в сій провінції **не було жадної контролі над торговлею алькоголю. Алькоголь продавано через 24 години кождого дня і через сім днів на тиждень. Я говорю про се зі знанем, котрого ніхто мені не заперечить..**

Лайсенси на пролінації видавали сільські муніципали.. Нічого не вимагано що до того, які відносини мають бути в тих домах, котрим давано лайсенси. Оплата за лайсенс була лише назвою — а не оплатою. Хто хотів і як хотів, — так продавав.

Вільні перекуски, музика, шахрайські машини і всякі иниші штучки, щоби мантити людий можна було тримати в барі. Броварники не потребували лайсенсу, "Пул руми" були без муніципальної контролі. Три пятих, або 60 процент голосуючих треба було, щоби ухвалити "локал опшин". Бартендри не мали жадних квaліфікаций.

Під ліберальним урядом то навіть в "локал опшин" територіях можна було возити і возити алькоголь кому небудь.

Зміна зробилась зараз.

Такі були відносини в грудни в 1899 р. коли консервативна партія прийшла в силу. Тепер що ми зробили? Отсе вичане повинен кождий тверезий чоловік нас запитати і він має рацію домагати ся повної відповіди. Я бажаю отсут на те питання відповісти за порядком, так щоби ті доники, що тут позаходили підчас останних кілька літ і не жили тут передше, не знають нічого про наше безустанне поступоване законодавстві котре ми давали рік - річно і щоби вони могли дати справедливійший осуд а не нагану, котру вони накладають на мене, на сьвященників, котрі разом зі мною працюють та на моїх [illegible].

Починаю від 1900 р.

Я вже сказав, які відносини ми застали, як ми дістали уряд сеї провінції. Ми перебрали уряд і контролю в 1900 р. І що ми зробили, як люди тверезости?

Ми обіцяли "Прогібішин-Акт" (закон заборони торговлі алькоголем) в нашій платформі і в наших промовах. Ми написали "Прогібішин Акт", котрий є вірцем заборони навіть для других провінцій. Ми спробували його легальність і тоді сказали до людий: "отсут маєте повну заборону торговлі алькоголем, переголосуйте її і вона стане законом в Манітобі.

Премієр обстоював твердо.

Коли ми се зробили, то мітінг членів товариства тверезости, зібраних ся в Грейс церкві в місті Вінніпегу казали мені (бо тоді я там не міг бути), що вони згадали, щоб такий закон ухвалити, то члени тверезости мало першки не розсеали. Я за своїм обстовав. Але я вірив, що на стілько поступовий закон був неможливий, поки люди за сим не обстануть, поки більшість не стане за сим. Ми віддали справу під голосоване. олосуючих було 74.477. — 22.464 голосувало против, 15.607 за, отже 6.857 людий голосувало проти заборони торговлі алькоголем.

Тоді не кричали "повалити барі", але кричали "не звертайте уваги на се питане!" І се вони переважно зробили. Горальники і броварники плескали людий по плечах і казали: Роблін зробив нам кривду, - ігноруйте пропонований закон а підемо і його придусимо! Се вони зробили як бачите, з повисшої більшости.

В 1904 р. знесено сальони.

В 1904 р. ми знесли лейсен на сальони: ми ухвалили такий закон, що лише один лайсенс можна дати одному чоловікови в одній місті, містечку, чи селі. Ми відобрали право від муніципалів давати лайсенс на магазинові ко[illegible].

Новний вид бари з пазвору.

Забобонні особи мають сказати де дістати трунок.

1905 року магазинові корчми заборонено. Позволеня на магазини є лише для містечок.

Кождий готель в Вінніпегу мусить мати що найменше 50 відповідних спальнів.

В містах і містечках, в котрих не менше чим 10.000 мешканців, поверх 5000 готелі повинні мати 30 спальнів.

В Вінніпегу можна видати один лайсенс на 12000 людий.

В других містах, містечках і закорпорованих селах 2 на перших 500, один на других 500, а дальше по одному на кождих шість соток людий.

Віднесено ціну на оплату лайсенсів.

Лайсенс має бути скаплений, коли алькоголь буде продавати ся в салері, то є понижче поверхні улиці.

Тяжкі кари наложено на тих що продають алькоголь тим, на кого наложено заборону пити.

Жінки не дістають лайсенсу.

Котрий готельник є покараний три рази, той тратить лайсенс на 3 роки.

1906 р. лайсенс на бровари.

Броварники мусять брати лайсенс.

Не повинно бути злуки між бар - ом з броварем.

Не дасть ся більше позволеня на магазини трунків на північний Вінніпег.

Ограничено поверхню землі в Вінніпегу, на яку можуть дати лайсенс.

Пул - руми на лайсенсових місцях мають бути заперті після муніципальних законів.

Особи, котрі мають менше як 18 літ, не мають права вступити на лайсенсові місця.

Більшість голосів 1908.

Більшість голосуючих може впровадити "локал опшин", а не так як за лібералів, коли треба було 3 четвертих части голосів, 75 на 100!

"Локал опшин" слідує територію помимо всяких змін.

Не має бути сходів ні иншої злуки з льохом.

Не має бути рури до говорення, ані жадних иньших сполучень між баром, а иньшою частею лайсенсованого місця.

Не позволено сьпівати, ні концертів ні забав в бар-румі: побільшено кари за продаване алькоголю в заборонені години.

Заборони на аптики.

Аптикар не може продати більше як 16 унцій алькоголю і мусить іти лише на ліки.

Налогових пияків можна держати в тюрмі.

Бартендри мусять мати лайсенс.

Розділ кари з муніципалом.

Абсолютні і колегії провінції на "локал опшин".

Аптикар продаючи лікер як вище згадано, мусить мати лайсенс.

Алькоголю не можна переховувати деинде чим в хаті.

Великі випродажі алькоголю абсолютно заборонено.

Не можна оголошувати алькоголю в "локал опшин" територіях.

Не можна ні везти ні нести алькоголю в "локал опшин" звичайним людям.

"Локал опшин" має ся віднести до річного муніципального мітінгу, щоби одержати новий висказ опінії.

Інтердікт (той котрому заборонено пити трунки) не має права заходити до бари.

1910 р. дальші ограничення.

Рекомендації від найменше 16ох з 20-ти горожан податкових на селах і в містечках поверх 2000 мешканців.

Головний лайсенс інспектор має силу відобрати лайсенс, як місце є одержуване в бруді.

Комісарі від лайсенсів можуть канцелювати лайсенс як є причина.

1912 р. дальший поступ.

Готельники мусять здавати репорти, кілько бартендрів маю є занято.

Оплата дальше побільшена.

1914.

В клюбах заборонено продавати алькоголь від 12 до 8-ої рано.

Бара мусить бути в клюбі, а не дальше.

Кождий клюб повинен услугувати їду.

Великі кари за переступлене права.

"Локал опшин" напуж всякої з неорганізованої части Манітоби.

Після законів провінції політичні урядники є також урядниками після лайсенс - законів щоби удержувати все після законів.

Тепер, пане предсідателю, я отсут предкладаю рекорд з послідних 14, чи 13 літ як доказ розумного, практичного, поступового законодавства тверезости. Я питаю всякого чесного члена тверезости, чи не думає він, що за все, що ми як партія зробили, заслугуємо на кредит?

Я питаю горожан, чи котрий уряд в цілій домінії зробив більше для тверезости? (оплески).

В додатку я хочу сказати, що коли ми дістали уряд, то сі муніципали мали "локал опшин": Аргиле, Мініота, Норт-Норфолк, Пайпстон Ріверсайд Гвайтвед. Сі всі муніципали і до нині є в локал опшин". Їх є 12.

Позвольте мені сказати, що слідуючі муніципали не лише мають "локал опшин", чи вето, як се називають, але вони мають заборону. Крім сего позвольте мені додати, що після старого ліберального права "локал опшин" значило, що не давало лайсенс, але алькоголь можна було носити, возити і продавати, торговці могли брати батлі з собою і се не було против закону.

Нині, як я вже сказав, ніхто не може брати горілки до "локал опшин" дістрикту, щоби не наразити себе на великі кари. Подивім ся який поступ ми зробили в числі "локал опшин" дістріктів.

Тепер є "локал опшин" в слідуючих муніципалах: Алберт, Аргиле, Артур, Біфрост, Бирд Таил, Бренда, Кеймерон, Дофферін, Едвард, Елліс, Елтон, Гамйота, Гартней, Ленгфорд, Ленсдаун, Макдоналд, Луїс, Мініота, Мінітонас, Морис, Норт Норфолк, Саут Норфолк, Отанаг, Пайпстон, Ріверсайд, Роланд, Розендейл, Росбурн, Шол Лейк, Сілвер Крік, Сван Рівер, Веллейс, Гвайтед, Вінчестер і Вулсворт — 37.

Число "локал опшин" зросло поверх 200 процент підчас консервативного правління.

Крім сего провінціяльний уряд заборонив надав "локал опшин" на майже півночну частину провінції — 180.000 квадратових миль. На 80 процент манітобські території заборонено продавати алькоголь.

З отсего уривку промови бачите, що ліберали були і є приятелями пияцтва. Бачите також, що не Роблін обіцяв заборону торговлі алькоголем, бо своїм [illegible] що все люди не хотіли заборони принята, то не мав [illegible]. Нині [illegible] кождий дістрикт, чи муніципал, як хоче, то має заборону. Таких муніципалів вже як сказано 37.

Політика Норіса є скрайно урядова, бо він домагає ся того, що вже маєм давно.

Уряд Робліна зробив все те, що люди хотіли, що до торговлі алькоголю. Більше премієр не може зробити, бо не він править краєм, а люди.

Лише кілька других загорілих протестантських попиків, роблять крик проти бари, а Норріс хоче з того скористати і придбати собі кілька голосів.

Горожане, Українці, не дайте себе ошукати пустими кличами, не попирайте брехунів, але попирайте партію консервативну, котра є дійсно поступовою партією.

В хаті кождого сьвідомого Українця в Канаді повинна знаходити ся часопись "Канада".

HUGH D. CUTLER
адвокат
Полагоджує всякі справи. Ві сяких процедурах удавайтесь до нього.
Phone M. 2698   210-11 Nanton Bldg. Winnipeg, Canada.

Dr. B. GERZABEK
Одинокий Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома під ч. 413 SELKIRK AVE. на розі Salter & Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 5-10 вечером. Telephone St. John 490 також в ЛІЧНИЦІ ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНІЙ, знаний під назвою Приватного Шпиталю під ч. 115-117 Pritchard Ave. від год. 9-12 рано; 3-6 по пол. 17-9 вечером. WINNIPEG, MAN.

КАНАДА

„КАНАДА“ виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає: РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: "КАНАДА" 261 Fort Street, Winnipeg, Man.

CANADA

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

,,CANADA''
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA" 261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 14-го Липня 1914. Число порядкове 45. Winnipeg, Man. Tuesday July 14th 1914. Число 27.

1814 КАНАДИЙСЬКІ УКРАІНЦІ! Памятайте, що сей рік э Ювилейним роком ТАРАСА ШЕВЧЕНКА! 1914

Вражнія по провінціональних виборах в Манітобі.

Ми всі знаємо, що вже по виборах і що консервативна партия лишила ся в силі і на дальших пять літ.

Зі всего найрізкійше впадає нам в очи те, що найважнатнійшу ролю на вислід виборів відограли попи — клер та ще до того протестантський. Явище се не буденне, але коли оно мало місце в провінції, то сим хиба нам не радіти.

Справа так лихо стояла, що всі майже протестантські прічери подіставали накази "с вишних" брати живу участь в виборах в напрямі новалення теперішного ряду, котрий на їх думку мав замір дати троха більше прав католикам. Хотяй би оно і так було, то коли справедливість сего вимагає, не мав би сего ряд зробити?!

Щоби не бути голословним, позволимо собі навести пару слів оренджмена майора Гокена. Ось они: — "Оренджмени в Онтаріо показали свою силу в борбі з двомовними школами."

Они показали свою силу в Манітобі.

Тому взиваю вас нині, віддати честь нашим манітобським братам."

Або таке: —

"Сер Родмонд Роблін налиная себе імперіялістом, а кождий знає, що чужинці сеї провінції разом з канадийськими Французами задержали его в силі. Я вірю, що манітобським оренджменам треба завдячувати те, що Роблінова парляментарна більшість обнижила ся."

Се ясно доказуе, що панове оренджмени та англійська шовіністична частина думає і що зробила для нас. Речником сих людий є ліберальна партия на чолі з своїм провідником Норрісом.

Беручи вислови сего оренджмена та ліберальної преси за добру монету, ми можемо лише радіти. Наші найбільші вороги ліберали та частина оренджменів признають нам силу і то силу від котрої навіть самі габінети залежні.

Перед нами дві партиі: Шовіністи - ліберали з оренджменами, — та консервативна партія з кличем "Рівні права для всіх."

Чи треба-ж дивувати ся, що ми поперли консервативну партію? Чи не зробили ми так, як се повинен робити кождий сьвідомий народ?!

Так, ми зробили все, чого від нас народний обовязок домагав ся....

А що наша інтелігенція?!

Відповідь легка. Зрадила народну справу. Саскачеванські учителі (не всі!) як прм. п. Темницький, Штик і другі, задля своїх особистих інтересів приїхали зі звісного Саскачевану з юдиного розказу, знаючи дуже добре, що борба йшла о двомовні школи. Сі панки знали дуже добре, що ліберали намагали ся повалити наші школи.

Та нарід бачив їх зрадничу роботу і дав їм належну відправу. Тепер той самий нарід кличе до саскачеванських Українців: Чи довго будуть саскачеванські Українці терпіти ту язву на своїй шкірі?

Те саме і з "нашим" послом з Альберти. Та сему не дивуємо ся. Се запроданець запроданців, то і не станемо о нім говорити.

Всі ті панове, що приїхали з чужих провінций і ті, такі свої доморослі, нехай знають, що робили юдину роботу, виступаючи проти наших шкіл, то і юдин конець їх чекає!

Від гніву народного они не втечуть! Наш нарід є на стілько сьвідомий, що пізнав ся на сих панках...

Дальше, кандидатура п. Т. Д. Ферлея. — Так, як ніхто его не клав, так і ніхто его не вибрав. Після органу тої партиї з котрої він був поставлений в ціли розбитя наших голосів він дістав заледво одну десяту частину кинених голосів. — Може п. Ферлей не йшов з такою цілею, яку єму приписує ся, однак вислід показує не інакше.

Кінець - кінцем нарід зробив своє. **Партія прихильна нашим народним інтересам лишила ся в силі.** Се, чого кождий щирий Українець радіє...

Тепер партії стоять так:

Ліберали дістали слідуючі місця:

Округ:	імя посла:	партія:	гол. більшости:
Гледстон	Армстронг	ліберал	295
Лендедавн	Норріс	"	438
Морден	Вінклер		136
Вірден	Клинген		81
Биргел	Малколм		315
Каріллон	Молой		7
Делорейн	Торнтон		206
Гленвуд	Брікей		194
Гаміота	Мконел		398
Міннедоза	Грірсон		238
Маунтейн	Баірд		685
Норфолк	Грейгам		68
Портедж	Мкферсон		7
Росел	Мкдоналд		33
Ст. Клемент	Росс		153
Сван Ривер	Сімс		33
Вінніпег Пол.	Годсон		969
Вінніпег Пол.	Паріш		808
Вінніпег Сер.	Джонсон		971
Вінніпег Сер.	Диксон		1477
Артур	Віліямс		96
Консервативни одержали слідуючі місця:			
Брендон, місто	Колдвел		163
Маніту	Моров		63
Ассінібоя	Гейг		236
Бютіфул Плейнс	Говден		27
Сайпрес	Стіл		16
Дауфін	Бюкенан		280
Доферін	Роблін		140
Елвуд	Мюгіртер		281
Емерсон	Мкфедден		46
Гільберт Плейнс	Гюз		336
Гімлі	Торвалдсон		682
Кілдонан Ст Андюс	Монтегю		3
Кілирней	Лавренс		65
Лейксайд	Гарланд		13
Ля Верандрай	Лулон		76
Моріс	Паран		273
Роблін	Нюн		470
Раквуд	Райлей		15
Ст. Боніфас	Берньер		342
Ст. Роз	Гемелін		70
Тотел Манитейн	Джонсон		62
Вінніпег Півн. А.	Фодей		355
Вінніпег Півн. Б.	Мклейн		648
Ст. Джордж	Тейлор		80
Ібервіл	Бернард		одноголосно.

Як бачимо, то ліберали мають 21 послів, а консервативи 25. Тепер, коли відбудуть вибори в тих трох округах, в котрих зі згляду на положенє вибори є відложені, то консервати будуть мати 28 а вже найменше 27, що показує, що консервативна партія на дальше лишає ся в силі.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякіз або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформациї.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найліпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати: — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man. C. GENIK. Управитель загр. відділу.